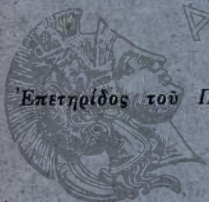

Η ΧΛΩΡΙΣ ΤΗΣ ΑΙΓΙΝΗΣ

ΥΠΟ

Θ. ΔΕ ΧΕΛΔΡΑΪΧ

[Απόσπασμα ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Παρθενού]

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ

1898

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

*Ἐπιτομή τῆς ἱστορίας τῆς Κριμαίας
ὑπόθεσης*

Η ΧΛΩΡΙΣ ΤΗΣ ΑΙΓΙΝΗΣ

ΥΠΟ

Θ. ΔΕ ΧΕΛΔΡΑΪΧ

[Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς Ἐπιτομῆς τοῦ Παρνασσῶ].

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ

1898

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Η ΧΛΩΡΙΣ ΤΗΣ ΑΙΓΙΝΗΣ

Τοῖσιν Αἰγίαν προφέρει στόμα πάτραν
Διαπρεπέω νάσον.

Πινδάρου Ἴσθμια Ε, 55.

Τὰν πολυξέαν . . .

. . . Λωρίδα νάσον Αἰγίαν.

Τοῦ αὐτοῦ Νέμεα Γ, 1.

. . . φίλαν ξένων ἄρουραν.

Τοῦ αὐτοῦ Νέμεα Ε, 12.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ Αἰγίνα εἶνε νῆσος τριγωνικοῦ σχήματος κειμένη ἐν τῷ Σαρωνικῷ ἢ Αἰγινητικῷ κόλπῳ μεταξύ τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Ἀργολίδος, ἔχουσα ἑκτασιν 83 τετρ. χιλιομέτρων, ἀνήκουσα δὲ εἰς τὸν Νομὸν Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Τὸ ἔδαφος τῆς νήσου εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος πετρῶδες καὶ ἠφαιστειακῆς διαπλάσεως, τραχύ καὶ ἀνυδρον. Πρὸς νότον τῆς νήσου ἀνυψοῦται τὸ ὑψηλότερον ὄρος αὐτῆς, τὸ καλούμενον νῦν «Ὅρος» κατ' ἐξοχὴν, ἢ Ἅγιος Ἡλίας κατὰ τὸ ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ ἐκκλησιδίων τοῦ Προφήτου Ἡλία. Εἶνε δὲ τοῦτο τὸ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων¹. «Ὅρος τοῦ Πανελληνίου Διός» ἢ ἀπλῶς «Πανελλήμιον» καλούμενον, διότι κατὰ τὴν κορυφὴν αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἱερόν τοῦ Διός, ὅπερ κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ αὐτὸς ἦρωσ καὶ πρῶτος βασιλεὺς τῆς νήσου Αἰακὸς τῷ Δεῖ ἐποιήσατο. Ἔχει δὲ τὸ ὄρος ὕψος 531 μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Πρὸς τὸ νότιον καὶ ἀνατολικὸν μέρος, ἦτοι πρὸς τὰ ἀκρωτήρια Περδίκας, Πύργου καὶ Ἁγίου Ἀντωνίου αἱ κλιτύες τοῦ Ὅρους εἰσὶ λίαν ἀπότομοι καὶ κρημνώδεις. Πρὸς βορρᾶν δὲ καὶ εἰς ὕψος 250 περίπου μέτρων ὑπάρχει ὄρεινὸν λεκανοπέδιον, ἐν ᾧ κεῖται ἡ Μονὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Διὰ τῆς κοιλάδος Μεσαγροῦ χωρίζεται ἡ ἀπὸ τῆς Μονῆς πρὸς βορρᾶν ὡς συνέχεια τοῦ Ὅρους ἐκτεινομένη σειρὰ ὑψωμάτων ἀπ' ἄλλης σειρᾶς ταπεινοτέρων λόφων καὶ βουνῶν, ἧτις παραλλήλως πρὸς

¹ Βλ. Πausανίου Κορινθ. II, 29-30.

τὴν βόρειον ἀκτὴν τῆς νήσου μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων Πλάκα καὶ Τουρλοῦ λήγει ἀνατολικῶς εἰς τὸν λόφον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κεῖται ὁ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς σειρᾶς ταύτης καὶ πρὸς νότον κεῖται ἡ Παλαιοχώρα, ἡ κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ΙΘ' αἰῶνος πρωτεύουσα οὖσα τῆς νήσου. Αἱ ἐν τῷ τμήματι τούτῳ κοιλάδες καὶ τὸ πρὸς βορρᾶν παράλιον τῆς νήσου μέχρι τῆς μεσημβρινῶς εἰς τὴν δυτικὴν ἀκτὴν κειμένης νέας πόλεως εἰσὶ τὰ ὀμαλῶτερα καὶ εὐφορώτερα μέρη, ὅπου ἐνιαχοῦ καὶ λειψυδρέοντες ρύακες ἀρδεύουσι τὰς γαίας. Ταῦτά εἰσι τὰ κυρίως ἐργάσιμα μέρη τῆς νήσου, ὅπου ἀπαντῶσι κῆποι καὶ δενδροφυτεῖαι, ὡς εἰς τὰ λεγόμενα «Περιβόλια», τὸ «Κοντό», «Ποταμό», «Μαρινά», «Πηγαδάκια» κτλ. Μικρὰ παράλιος πεδιάς ἐκτείνεται καὶ πρὸς νότον τῆς πόλεως, ὅπου κῆποι τινες, ἰδίως ἡ «Περιβόλα»¹.

Τὸ ἔδαφος εἰς τὰ μέρη ταῦτα σύγκειται ἐκ στρωμάτων νεογενοῦς διαπλάσεως. Καλλιεργοῦνται ἐνταῦθα ἰδίως λαχανικά, ὀπωροφόρα δένδρα καὶ ἐνιαχοῦ ὁ βάμβαξ· εὐδοκιμοῦσι δὲ καὶ τὰ Ἑσπεριδοειδῆ. Οὐχ ἤττον ὅμως καὶ τὰ ἄλλα πετρώδη καὶ κατάξηρα μέρη τῆς νήσου καλλιεργοῦνται, καθ' ὅσον μάλιστα δυνατόν, ὑπὸ τῶν λίαν φιλοπόνων κατοίκων, καὶ τὸ ἠφαιστειακὸν ἔδαφος χάριν τῆς φυσικῆς εὐφορίας αὐτοῦ ἀνταποκρίνεται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἤττον εἰς τὰς προσδοκίας. Ἡ ἄμπελος, ἡ ἐλαία, ἡ συκῆ, καὶ ἡ ἀμυγδαλέα σχεδὸν ἀπανταχοῦ εὐβλάστοῦσι· σπείρονται δὲ καὶ αἱ πετρώδεις κλιτύες καὶ τὰ ὄροπέδια τῶν λόφων καὶ ὄρεων, ἰδίως περὶ τὴν Μονὴν καὶ ἐπὶ τοῦ Ὄρους διὰ κριθῆς καὶ ὀσπρίων, μάλιστα δύο εἰδῶν Λαθύρου (τοῦ κοινῶς λεγομένου Λαθοῦρι καὶ τῆς Ἀφάκης), Ἐρεβίνθου καὶ Βίκου. Τὰ ἄνω εἰρημένα εἰσὶν ἐν συντόμῳ τὰ κύρια φυτικὰ προϊόντα τῆς νήσου. Ἐπειδὴ τὸ κλίμα τῆς Αἰγίνης εἶνε κατὰ τι γλυκύτερον τοῦ τῆς Στερεᾶς (δυστυχῶς τακτικαὶ μετεωρολογικαὶ παρατηρήσεις ἐλλείπουσι), τὰ σῦκα καὶ ἄλλαι ὀπῶραι, καθὼς καὶ τὰ λάχανα ἰδίως ἡ ντομάτα, εἰσὶ πρωιμώτερα ἐν τῇ νήσῳ, ὅθεν καὶ ἀντικείμενον μικρᾶς ἐξαγωγῆς ἀποτελοῦσιν. Ἐν γένει ὅμως ἡ γεωργία δὲν ἐπαρκεῖ ν' ἀπα-

¹ Γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο κτῆμα τοῦ Γ. Βούλγαρη. Ἐκεῖ πλησίον εἶνε καὶ ὁ κῆπος τοῦ Χ. Τρικούπη ὁ νῦν εἰς τὸν πρεσβευτὴν τῆς Μεγάλης Βρετανίας Sir Edwin Egerton ἀνήκων.

σχολή τούς κατοίκους, ἡ δ' εὐπορία αὐτῶν προέρχεται ἰδίως ἀπὸ τῆς θαλάσσης, τῆς ἀλιείας δηλαδή καὶ τῆς σπογγαλιείας. Ἀντικείμενον ἐμπορίας εἰσὶ καὶ τὰ πεφημισμένα «αἰγινητικὰ κανάτια» ἧτοι τὰ γνωστὰ πορώδη ἀγγεῖα, τὰ κατασκευαζόμενα ἐξ ἰδίου καταλλήλου πηλοῦ, ἐξ οὗ ἀποτελεῖται τὸ λεγόμενον «Κανατοβοῦνι». — Ὁ πληθυσμὸς τῆς ὅλης νήσου ἀνῆρχετο κατὰ τὴν τελευταίαν τοῦ 1896 ἀπογραφὴν εἰς 8221¹, ὁ δὲ τῆς πόλεως εἰς 4714 κατοίκους.

Περὶ τῆς γεωλογικῆς κατασκευῆς τῆς Αἰγίνης ἀρκοῦμαι νὰ προσθέσω ὅσα μοὶ ἀνεκοίνωσε φιλοφρόνως καὶ ἐν συντόμῳ ὁ πολὺς περὶ τὴν Ἑλληνικὴν γεωλογίαν εἰδήμων Dr A. Philippson, στηριζόμενος καὶ εἰς τὰς ἑαυτοῦ ἀντιλήψεις καὶ εἰς τὸ νεώτατον περὶ Αἰγίνης καὶ Μεθάνων πόνημα τοῦ Ἀμερικανοῦ γεωλόγου Henry S. Washington. Κατὰ τὰς σημειώσεις ταύτας τὸ θέμελλον τῆς νήσου σχηματίζεται ἐξ ἀσβεστολίθου Ῥουδιστῶν τῆς Κρητιδικῆς διαπλάσεως, ὅστις παρουσιάζεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν εἰς τὰ πρὸς βορρᾶν τῆς Παλαιοχώρας ὑψώματα καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, ἐφ' ἧς εἰσὶ τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀσβεστολίθου συνίστανται καὶ τὰ πλησίον τῆς Αἰγίνης νησῶδρια Μετώπι, Μονὴ καὶ Ἀγκίστρι. Ἐπὶ τοῦ ἀσβεστολίθου τούτου ἀναπαύονται ἑτεροκλινῶς στρώματα νεογενῶν (πιθανῶς πλειοκαινικῶν) ἀσβεστολίθων, παρολίθων, μαργῶν καὶ κροκαλοπαγῶν, ἅτινα ἕνεκα μεταπτώσεων εἰσὶ λίαν τεταραγμένα καὶ ἀνωρθωμένα. Τὰ τριτογενῆ πετρώματα ταῦτα κατέχουσι τὸ μεγαλειότερον μέρος τοῦ βορείου τμήματος τῆς νήσου, ὅπου σχηματίζουσι λόφους τὰ μάλα ὀμαλοὺς μετὰ κλιτύων εὐφόρων, μέχρις ὅτου ὀλίγον κατ' ὀλίγον πρὸς τὰ κατώτερα μέρη καλύπτονται ὑπὸ τῶν γενικῶν προσχώσεων. Τὸ μέγιστον μέρος τῆς νήσου ὅμως, ἰδίως τὸ κεντρικὸν καὶ τὸ πρὸς νότον, συνίσταται ἐκ τοῦ ἠφαιστειακοῦ πετρώματος τοῦ ἄλλοτε «τραχύτης» καλουμένου. Ὁ Washington διακρίνει ἐπὶ τῆς Αἰγίνης τὰ ἐξῆς πετρογραφικῶς διαφέροντα ἀπ' ἀλλήλων ἠφαιστειακὰ πετρώματα, ἧτοι τὸν Κεροστιλιδικὸν Ἀνδεσίτην τὸν κυρίως εἰς τὰ περίξ τῆς Παλαιοχώρας εὐρισκόμενον, τὸν Κεροστιλθομιγῆ αὐγιτικὸν Ἀνδεσίτην εἰς τὰ περίξ τῆς Μονῆς καὶ καθ' ὅλον τὸ κεντρικὸν μέρος τῆς νήσου, τὸν Ὑπερσθενικὸν Ἀνδεσί-

¹ Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1879 ἀνῆρχετο μόνον εἰς 6,122 ψυχάς.

την, ἐξ οὗ σύγκειται ὁλος ὁ ὄγκος τοῦ Ὀρους καὶ τέλος ὁ Κεροστιλιβικὸς Δακίτης, ὅστις σχηματίζει τρεῖς μικρότερους ὄγκους κατὰ τὸ νότιον μέρος τῆς νήσου¹. Ὁ Washington ὑποθέτει καὶ ἀποπειράται ν' ἀποδείξῃ ἐκ τῶν πραγμάτων, ὅτι αἱ ἐκρήξεις ἐν Αἰγίνῃ ἐγένοντο διαδοχικῶς προβαίνουσαι ἀπὸ νότου πρὸς βορρᾶν, οὕτως ὥστε πρῶτος ἐσχηματίσθη ὁ ὄγκος τοῦ Ὀρους, μετὰ ταῦτα τὰ περίξ τῆς Μονῆς καὶ τελευταῖον τὰ παρὰ τὴν Παλαιοχώραν. Βεβαίως αἱ ἀρχαιότεραι ἐκρήξεις, καὶ ἴσως πᾶσαι ἔλαβον χώραν κατὰ τὴν νεογενῆ διάπλασιν, διότι τὰ τῆς τελευταίας ταύτης στρώματα καλύπτουσιν ἐν μέρει τὰ ἠφαιστειακά. Αἱ ἐκρήξεις τῆς Αἰγίνης προῆλθον ἐκ θολωτῶν ἠφαιστειῶν (Domförmige Massenvulkane), διότι οὔτε κρατῆρες, οὔτε ἐκκρίσεις λάβας, οὔτε ἄλλα τοιαῦτα παρατηροῦνται ἐν Αἰγίνῃ. Εἶνε δὲ πιθανὸν κατὰ τὸν Washington ὅτι τὰ τῆς Αἰγίνης ἠφαιστειακά φαινόμενα προηγήθησαν τῶν ἐκρήξεων, εἰς ἃς ὀφείλουσι τὰ Μίθανα τὴν ὑπαρξίν των.

Καὶ ταῦτα περὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς φυσικῆς διαμορφώσεως τῆς νήσου Αἰγίνης, ἧς δημοσιεῶν κατωτέρω τὴν Χλωρίδα, ἦτοι τὸν κατάλογον τῶν ἐν αὐτῇ αὐτοφυῶν ἀγγειωδῶν φυτῶν. Προτοῦ ἐκθέσω ὁμῶς τὰ γενικὰ περὶ τῆς Χλωρίδος ταύτης συμπεράσματα, δέον ὅπως μνημονεύσω τὰς πηγὰς καὶ τὰς ἐρεῦνας, καὶ παρατηρήσεις ἄλλων τε καὶ ἐμοῦ, ἐφ' ὧν βασιζόμενος συνέταξα τὸν ἐν λόγῳ κατάλογον.

Καὶ οἱ μὲν ἀρχαῖοι συγγραφεῖς πολλὰ περὶ Αἰγίνης πραγματευόμενοι, σχεδὸν οὐδὲν μνημονεύουσι λόγου ἄξιον ἀναφορικῶς πρὸς τὴν φύσιν καὶ ἰδίως τὴν βλάστησιν τῆς νήσου, τοῦθ' ὅπερ ἀποκλειστικῶς ἐνδιαφέρει ἡμᾶς ἐνταῦθα.

Μόνον ὁ Θεόφραστος ἐν τῷ «περὶ Ὀσμῶν» ἀποσπασματικῶς αὐτοῦ (27) λέγει :

«Ἄπαντα δὲ συντίθενται τὰ μύρα τὰ μὲν ἀπ' ἀνθῶν τὰ δὲ ἀπὸ φύλλων . . . καὶ πρὸς τούτοις τὸ κρόκινον βέλτιστος δ' ἐν Αἰγίνῃ καὶ Κιλικίᾳ» (δηλ. ὁ Κρόκος).

Φαίνεται δ' ἐκ τοῦ χωρίου τούτου ὅτι ἐξαίρει ὁ Θεόφραστος ὡς πρὸς τὴν μυρεψικὴν ἐπιτηδειότητά του τὸν αἰγινητικὸν Κρόκον.

¹ Βλ. τὸν συνοδεύοντα τὴν παροῦσαν διατριβὴν γεωγραφικὸν χάρτην τῆς νήσου.

Ὁ αὐτὸς Θεόφραστος ἐν τῇ «περὶ σημείων, ὑδάτων καὶ πνευμάτων, καὶ χειμῶνων καὶ εὐθιῶν» πραγματεία αὐτοῦ (I, 24) μνημονεύει τὸ ἐν Αἰγίνῃ Ὅρος ὡς μετεωρολογικὸν σημεῖον, γράφων τάδε :

«Καὶ ἐὰν ἐν Αἰγίνῃ ἐπὶ τοῦ Διὸς τοῦ Ἑλλανίου νεφέλη καθίζηται ὡς τὰ πολλὰ ὕδωρ γίνεται ¹.

Ὁ Ζεὺς ἦτο, ὡς γνωστόν, ὁ θεὸς ὁ πέμπων τὸν ὄμβρον ἐκ τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ κατοικίας. Ὡς ἐκ τούτου στενὴν σχέσιν μετὰ τοῦ ἄνω ρηθέντος χωρίου τοῦ Θεοφράστου ἔχει τὸ ἐξῆς τοῦ Πausανίου (Κορινθ. 29, 6), ἐν ᾧ γίνεται λόγος καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ἐν Αἰγίνῃ Δίακειου φυομένων ἐλαιῶν.

«Πλησίον δὲ τοῦ λιμένος, ἐν ᾧ μάλιστα ὀρμίζονται, ναὸς ἐστὶν Ἀφροδίτης, ἐν ἐπιφανεστάτῳ δὲ τῆς πόλεως τὸ Διάκειον καλούμενον, περίβολος τετράγωνος λευκοῦ λίθου. ἐπειργασμένοι δὲ εἰσι κατὰ τὴν ἔσοδον οἱ παρὰ Διακόν ποτε ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων σταλέντες. αἰτίαν δὲ τὴν αὐτὴν Αἰγινήταις καὶ οἱ λοιποὶ λέγουσιν. αἰχμὸς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ χρόνον ἐπίεζε, καὶ οὔτε τὴν ἐκτὸς Ἰσθμοῦ χώραν οὔτε Πελοποννησίοις ὕεν ὁ Θεός, ἐς ὃ ἐς Δελφοὺς ἀπέστελλαν ἐρησομένους τὸ αἴτιον ὃ τι εἶη αἰτήσοντας ἅμα λύσιν τοῦ κακοῦ. τούτοις ἡ Πυθία εἶπε Δία ἰλάσκεσθαι, χρῆναι δέ, εἴπερ ὑπακούσῃ σφίσι, Διακόν τὸν ἰκετεύσαντα εἶναι. οὕτως Δίακοῦ δεησομένους ἀποστέλλουσιν ἀφ' ἐκάστης πόλεως καὶ ὁ μὲν τῷ Πανελληνίῳ Διὶ θύσας καὶ εὐξάμενος τὴν Ἑλλάδα γῆν ἐποίησεν ὕεσθαι· τῶν δὲ ἐλθόντων ὡς αὐτὸν εἰκόνας ταύτας ἐποίησαντο οἱ Αἰγινήται. τοῦ περιβόλου δὲ ἐντὸς ἐλαῖαι πεφύκασιν ἐκ παλαιοῦ, καὶ ὁ βωμὸς ἐστὶν οὐ πολὺ ἀνέχων ἐκ τῆς γῆς. ὡς δὲ καὶ μνῆμα οὗτος ὁ βωμὸς εἶη Δίακοῦ λεγόμενόν ἐστιν ἐν ἀπορρήτῳ.»

Ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων φυσιοδιφῶν ὁ Pitton de Tournefort ὁ ἐπισκεψάμενος καὶ ἐξετάσας ἀπὸ Αὐγούστου 1700 μέχρις Ἰανουαρίου 1701 λεπτομερῶς καὶ καθ' ἐκάστης τὰς τοῦ Αἰγαίου Πελάγους νήσους δὲν ἐπεσκέφθη τὴν Αἰγίαν, οὔτε δ' ἀργότερα (1786 - 87 καὶ

¹ Δὲν ἐδυνήθηεν νὰ ἐξακριβώσω, ἐὰν καὶ τὴν σήμερον οἱ κάτοικοι τῆς Αἰγίνης ἢ τῶν πλησιοχώρων ἐτήρησαν ὡς ἐκ παραδόσεως τὸ αὐτὸ σημεῖον. Ἐν τῇ Ἀττικῇ ὁ Ὑμηττός, ὅταν καλύπτηται ὑπὸ νέφους, θεωρεῖται τοῦτο ὡς ἀσφαλὲς τὸν ὑετὸν προμηνῶν σημεῖον.

1794 - 95) ὁ διάσημος συγγραφεὺς τῆς Ἑλληνικῆς Χλωρίδος (*Flora Graeca*) Sibthorp, καίπερ διατρίβων ἱκανὸν χρόνον ἐν Ἀθήναις πρὸς ἐξέτασιν τῶν φυτῶν τῆς Ἀττικῆς. Ἄλλ' οὔτε ὁ Dumont d'Urville, ὁ σταθμεύων κατὰ τὸ 1819 καὶ 1820 μετὰ πλοίου τοῦ γαλλικοῦ στόλου εἰς διαφόρους λιμένας τοῦ Αἰγαίου Πελάγους καὶ συλλέγων φυτὰ ἐπὶ τῶν νήσων καὶ παραλίων, δὲν ἐπεσκέφθη τὴν Αἴγιαν.

Ἐκ δὲ τῶν μελῶν τῆς Γαλλικῆς ἐπιστημονικῆς εἰς Πελοπόννησον ἀποστολῆς μόνον ὁ διευθύνων αὐτὴν Bory de Saint-Vincent μετὰ τοῦ γεωλόγου Puillon Boblaye ἐπεσκέφθησαν τὴν Αἴγιαν κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1829¹, ἐξετάσαντες αὐτὴν μᾶλλον γεωλογικῶς. Ἐν τῇ Χλωρίδι τῆς Πελοποννήσου καὶ τῶν Κυκλάδων μόλις δις μνημονεύεται ἡ Αἴγινα.

Τὸ ἔαρ τοῦ 1835 ἐξητάσθη κατὰ πρῶτον ἡ Αἴγινα ἀκριβέστερον ὑπὸ ἐπιστήμονος βοτανικοῦ, τοῦ *E. R. Friedrichsthal*, ὅστις ἐν παραρτήματι τῆς περιγραφῆς τοῦ ἐν Ἑλλάδι ταξειδίου αὐτοῦ ἐδημοσίευσε κατάλογον τῶν κατ' αὐτὸ συλλεχθέντων φυτῶν. Ἐν Αἰγίνῃ, ὅπου ἐβοτανολόγησεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας (26 — 28 Μαρτίου), συνέλεξε κατὰ τὸν ἄνω κατάλογον 133 εἶδη φανερογάμων φυτῶν.

Τὸ αὐτὸ ἔτος κατὰ τὸν Μάϊον ἐποίησεν ὁ ἀείμνηστος φίλος μου Ἰωσήφ Sartori, φαρμακοποιὸς τοῦ Βασιλέως Ὁθωνος, τὴν πρώτην εἰς Αἴγιαν βοτανικὴν ἐκδρομὴν του. Ἄλλας δὲ τοιαύτας ἐπεχείρησε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1852 καὶ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1856.

Ὁ δὲ *W. von Spruner*, φαρμακοποιὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἐξέδραμεν εἰς Αἴγιαν μίαν ἢ δύο φορές, δὲν γνωρίζω ἀκριβῶς, κατὰ τὴν ἀπὸ 1840 μέχρι 1843 ἐν Ἑλλάδι διαμονὴν αὐτοῦ, συλλέγων ἰδίως τὰ Ὄρχειώδη τῆς Αἰγίνης. Τὰ ὑπὸ Σαρτώρι καὶ Σπροῦνερ συλλεχθέντα δείγματα εὐρίσκονται ἐν ταῖς βοτανικαῖς συλλογαῖς τοῦ Boissier καὶ τῆς ἐμῆς.

Κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1857 ἐξέδραμεν ὁ *Giacomo Guicciardi-Barazetti* εἰς Αἴγιαν καὶ ἐπανεῦρε τότε εἰς ἄνθος τὸν Κρόκον, περὶ οὗ γράφει ὁ Θεόφραστος.

¹ Βλ. *Expédition scientifique de Morée Tom. I. Relation par Bory de Saint-Vincent p. 469.*

Καὶ ὁ πρῶν καθηγητὴς τῆς Βοτανικῆς **Θ. Ὀρφανίδης** ἐπισκέφθη τὴν Αἴγινα κατὰ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1858 καὶ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1858. Ὅσα συνέλεξεν εἰς τὰς ἐκδρομὰς ταύτας, φυλάττονται ἐν τῇ βοτανικῇ συλλογῇ αὐτοῦ, τῇ ἀπαρτιζούσῃ μέρος τοῦ φυτολογικοῦ Μουσείου τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐγὼ δ' ἐπισκέφθην τὴν νῆσον ἐξάκις· καὶ κατὰ πρῶτον μὲν τὸν Ἰούνιον τοῦ 1848 ἐπὶ δύο ἡμέρας, εἶτα δὲ κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1855 ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, δύο φορές δὲ κατὰ Μάιον καὶ Ἰούνιον τοῦ 1860 καὶ 1865, καὶ πάλιν τὸν Μάιον τοῦ 1870 ἐπὶ δύο ἡμέρας καὶ τέλος τῷ 1881 ἐπὶ ὀκτῶ ἡμέρας ἤτοι ἀπὸ 18ης μέχρι 25ης Ἀπριλίου μετὰ τοῦ ἀγαπητοῦ μου φίλου Τιμολέοντος Χόλτσμαν, τοῦ ζηλωτοῦ ἐραστοῦ τῆς φύσεως καὶ συνεταιίρου μου εἰς τσαυτὰ ταξίδια καὶ ἐκδρομὰς. Κατὰ τὰς ἐκδρομὰς ταύτας ἐπισκέφθημεν πάντα τὰ μέρη τῆς νήσου, ἐξετάζοντες λεπτομερῶς τὴν βλάστησιν αὐτῆς. Τῷ 1881 ἐπισκέφθημεν ἐπίσης τὰ παρακείμενα νησίδρια Μετῶπι καὶ Ἀγκίστριον.

Προσετέθησαν οὕτω διὰ τῶν ἐκδρομῶν μου τούτων περὶ τὰ 380 εἶδη εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἤδη ὑπ' ἄλλων εὑρεθέντων καὶ γνωστῶν ἐξ Αἰγίνης φυτῶν.

Τέλος οἱ φίλοι μου κ. κ. Μάρκος Μίνδλερ καὶ Βασίλειος Τούντας κατὰ παράκλησίν μου ἐξέδραμον τὸν Νοέμβριον 1897 εἰς Αἴγινα, καὶ ὁ μὲν πρῶτος πρὸς λύσιν γεωλογικοῦ ζητήματος, ὁ δὲ κ. Τούντας δις ὅπως συμπληρωθῶσι κενά τινα ἐν τῇ Χλωρίδι· ἐκφράζω δ' ἀμφοτέροις τὴν ἄκραν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὰς συμβολὰς ταύτας, δι' ὧν σπουδαίως μοὶ συνέδραμον εἰς τὸ ἔργον μου.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπανειλημμένων καὶ πολλαπλῶν παρατηρήσεών μου καὶ βοήθειά τῶν διαφόρων ἄλλων συμβολῶν, ὡς ἀνωτέρω ἐξέθηκα, ἐδυνήθην νὰ συντάξω κατάλογον τῶν αὐτοφυῶν ἀγγειωδῶν φυτῶν τῆς Αἰγίνης, ὃν θεωρῶ ὡς σχεδὸν πλήρη, ἐλαχίστου ὄντος βεβαίως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διαφυγόντων τὴν προσοχὴν κατὰ τσαυτὰς ἐρεύνας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φυτῶν τῶν καταλεγόμενων ἀνέρχεται εἰς 576 εἶδη αὐτοφυῆ, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ συγκριτικῶς πρὸς τὴν ἐκ 1557 εἰδῶν συνισταμένην Χλωρίδα τῆς Ἀττικῆς τὴν ἀναλο-

γίαν 37,12: 100. Ὅπως ἐκ τῶν προτέρων δύναται τις νὰ εἰκάσῃ, ἡ Χλωρίς τῆς Αἰγίνης ὡς ἐκ τῆς γεωγραφικῆς θέσεως τῆς νήσου ἀποτελεῖ μεσάζοντα κρίκον μεταξὺ τῶν Χλωρίδων τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, ἰδίως δὲ τῆς Ἀττικῆς, τῆς Πελοποννήσου καὶ τῶν Κυκλάδων. Ἐπειδὴ ὁμως τὸ μέγιστον ὑπερθαλάσσιον ὕψος τῶν αἰγινητικῶν ὄρέων δὲν ὑπερβαίνει τὰ 531 μ., ἐλλείπουσιν ὡς εἰκὸς ἐκ τῆς Χλωρίδος αὐτῆς τὰ φυτὰ τὰ χαρακτηρίζοντα τὴν ὄρεινὴν ἢ ὑλώδη ζώνην, ἣτις ἐκτείνεται ἐν τῇ Στερεᾷ καὶ τῇ Πελοποννήσῳ ἀπὸ 700 μέχρι 1400 μ. τοῦλάχιστον ὑπερθαλάσσιον ὕψος. Ἀντιπροσωπεύεται δ' ἐν Αἰγίνῃ μόνον ἡ παράλιος καὶ πεδινὴ ζώνη μετὰ τῶν ὑποδιαίρέσεων αὐτῆς, ἦτοι τὸ ἰδίως παραθαλάσσιον μέρος, καὶ τὸ τῶν ξηροβούνων, ὅπου πρωτεύει ἡ διάπλασις τῶν φρυγάνων¹.

Ἐνδιαφέρει δὲ τὰς φυτογεωγραφικὰς μελέτας ὅποιά τινα εἶδη φυτῶν ἢ Αἰγινητικῆ Χλωρίδος ἔχει κοινὰ μετὰ πασῶν τῶν εἰρημένων τριῶν Χλωρίδων καὶ ὅποιά τινα μετὰ τῆς μιᾶς ἢ μετὰ δύο ἐξ αὐτῶν, ἢ ἀντιθέτως ὅποιά τινα εἰσι τὰ ἐλλείποντα ἐν τῇ Αἰγινητικῇ Χλωρίδι. Ἐν τῷ καταλόγῳ ὁσάκις εἶδος τι τῆς Αἰγινητικῆς Χλωρίδος φύεται σὺναμα ἐν τε τῇ Ἀττικῇ, τῇ Πελοποννήσῳ καὶ ἐν τισὶ νήσοις τῶν Κυκλάδων οὐδὲν διακριτικὸν σημεῖον προσέθηκα εἰς αὐτό· ὁσάκις ὁμως εἶδος τι ἀνήκει μόνον εἰς μίαν ἢ δύο τῶν ἐν συγκρίσει Χλωρίδων, ἐσημείωσα τοῦτο διὰ τοῦ Ἀττ. Πελ., Ἀττ. Κυκλ. ἢ Πελ. Κυκλ. ἢ διὰ τοῦ Ἀττ., ἢ Πελ., ἢ Κυκλ. μόνον. Ἐξελέγχοντες οὕτω τὸν ἡμέτερον κατάλογον ἐξάγομεν τὰ ἐξῆς συμπεράσματα· ὅτι δηλαδὴ ἐκ τῶν 576 εἰδῶν τῆς αἰγινητικῆς Χλωρίδος

472 εἰσι κοινὰ εἰς αὐτὴν καὶ τὰς ἄλλας τρεῖς Χλωρίδας.

24 εἶδη φύονται σὺναμα ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ τῇ Πελοποννήσῳ.

22 εἶδη ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ ταῖς νήσοις τῶν Κυκλάδων.

20 εἶδη μόνον ἐν τῇ Αἰγίνῃ καὶ τῇ Ἀττικῇ.

12 εἶδη ἐν Αἰγίνῃ καὶ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ.

¹ Βλ. Heldreich, l'Attique au point de vue des caractères de sa végétation dans le Compte rendu du Congrès international de botanique et d'Hortic. tenu à Paris en 1878 καὶ ἐν τῷ Ἐγκυκλοπαιδικῷ Λεξικῷ τῷ ἐκδοθέντι ὑπὸ Μπάρτ καὶ Χίρστ τὸ ὑπὸ Χελδράιχ ἄρθρον Χλωρίδος τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Γ' σελ. 784.

6 σύναμα ἐν τῇ Πελοποννήσῳ καὶ ταῖς νήσοις τῶν Κυκλάδων¹.

8 τέλος φύονται μόνον ἐν Αἰγίνῃ καὶ ταῖς νήσοις τῶν Κυκλάδων².

Ἐν γένει βλέπει τις ὅτι περισσοτέρας σχέσεις ἔχει ἡ Χλωρίς τῆς Αἰγίνης μετ' ἐκείνης τῆς Ἀττικῆς καὶ κατὰ δεύτερον λόγον μετ' ἐκείνης τῆς Πελοποννήσου, ὀλιγωτέρας δὲ μετ' ἐκείνης τῶν Κυκλάδων.

Φυτὰ δὲ τῆς Αἰγινητικῆς Χλωρίδος, τὰ ὅποια μέχρι τοῦδε δὲν παρατηρήθησαν εἰς τὰς Χλωρίδας τῆς Ἀττικῆς, τῆς Πελοποννήσου καὶ τῶν Κυκλάδων, ἀλλὰ μόνον ἐν ἄλλαις ἐπαρχίαις τῆς Ἑλλάδος εἴτε ἐκτὸς αὐτῆς εἰσι τὰ ἐξῆς: *Conringia Orientalis* (φυτὸν τῆς Ἀνατολῆς, τῆς Θράκης καὶ λοιπῆς Ν. Εὐρώπης), *Lythrum tribracteatum* (φυτὸν τῆς Ν. Εὐρώπης, εὐρεθὲν καὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ) *Orobanche hyalina* (εὐρεθὲν μόνον ἐν Κεφαλληνίᾳ) *Statice Thouini* (φυτὸν τῆς Β. Ἀφρικῆς καὶ Συρίας) *Ornithogalum Pyrenaicum* (φυτὸν τῆς μέσης Εὐρώπης εὐρεθὲν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Κρήτῃ) *Bellevalia trifoliata* (φυτὸν τῆς Νεαπόλεως, τοῦ Βυζαντίου, τῆς Κρήτης κτλ.) καὶ *Avena fatua* (ἐν Ἑλλάδι κατὰ *Sibthorp* καὶ ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ). Τινῶν δὲ ἐξ αὐτῶν θεωρῶ τὴν ἐν Αἰγίνῃ ὑπαρξιν ὡς ἀμφίβολον (βλ. κατάλογον).

Φυτὰ ἐνδημικά, δηλαδὴ ἀνήκοντα ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν αἰγινητικὴν Χλωρίδα, τοῦλάχιστον ἐφ' ὅσον γνωρίζομεν μέχρι τοῦδε, εἰσὶν ὀλίγιστα, ἤτοι τὰ ἐξῆς: *Cyclaminos Mindleri*, *Scilla Holzmannia*, *Leopoldia graminifolia* καὶ *Colchicum Tuntasium*, ἅτινα περιέγραψα ὡς νέα εἶδη. Ποικιλίας δὲ καὶ παραλλαγᾶς νέας καὶ ὡς ἐνδημικᾶς τῆς Αἰγίνης θεωρητέας περιέγραψα τὰς ἐξῆς *Rubus ulmifolia* forma *Aeginensis*. *Salvia Horminum* varietas *comosula* καὶ *Phalaris minor* var. *comosula*.

Χαρακτηριστικὴ διὰ τὴν Χλωρίδα τῆς Αἰγίνης εἶνε ἡ ἔλλειψις φυτῶν τινῶν, ἰδίως θάμνων καὶ φρυγάνων κοινοτάτων ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ τῇ Πελοποννήσῳ καὶ ὡς τὰ πολλὰ ἐν ταῖς νήσοις τῶν Κυκλά-

¹ Ταῦτά εἰσι *Dianthus tripunctatus*, *Phagnolon saxatile*, *Carthamus leucocaulos*, *Sideritis lanata*, *Iris Germanica* καὶ *Allium trifoliatum*.

² Ταῦτά εἰσι *Delphinium Hirschfeldianum*, *Velezia quadridentata*, *Ruta bracteosa*, *Trigonella corniculata*, *Paronychia echinata*, *Anthemis Cretica*, *Rosmarinus officinalis* καὶ *Orchis sanctus*.

δων. Ὡς τοιαῦτα σημειώνομεν τὰ ἐξῆς. *Clematis Flammula*, *Rhamnus Graecus*, *Pistacia Terebinthus*, *Spartium junceum*, *Medicago arborea*, *Coronilla emeroides*, *Rosa sempervirens*, *Myrtus communis*, *Sambucus nigra*, *Arbutus Unedo*, *Arbutus Andrachne*, *Phillyrea media*, *Marsdenia erecta*, *Nerium Oleander* (Πικροδάφνη), *Satureia Thymbra*, *Atriplex Halimus*, *Thymelaea Tartonraia*, *Thym. hirsuta*, *Osyris alba*, *Platanus Orientalis*, *Salix alba* καὶ *Juniperus Oxycedrus*.

Ἐκ δὲ τῶν οἰκογενειῶν δὲν ἀντιπροσωπεύονται ἐν τῇ Χλωρίδι τῆς Αἰγίνης αἱ τῶν Ἰωδῶν, τῶν Ὁξαλιδωδῶν, τῶν Ῥαμνωδῶν, τῶν Ῥηξίπετρωδῶν, τῶν Ἀσκληπιαδωδῶν, τῶν Ἀποκυνωδῶν, τῶν Θυμelaiωδῶν, τῶν Ἴτεωδῶν, τῶν Τυφωδῶν, τῶν Ἀλισμωδῶν καὶ τῶν Γνητωδῶν.

Τέλος ὡς ἀφορᾷ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἡφαιστειακοῦ ἐδάφους ἐπὶ τῆς βλαστήσεως, παρετήρησα ὅτι ὀλίγιστα εἶδη φυτῶν φύονται ἀποκλειστικῶς μόνον ἐπὶ ἡφαιστειακῶν πετρωμάτων, τὰ πλεῖστα δὲ ἀδιακρίτως ἐπὶ τε τῶν ἡφαιστειακῶν ἀνδেসίτων καὶ ἐπὶ τῶν ἀσβεστολίθων τῆς κρητιδικῆς καὶ ἐπὶ τῶν πετρωμάτων τῆς τριτογενοῦς διαπλάσεως. Ὡς φυόμενα ἀποκλειστικῶς ἐπὶ ἡφαιστειακοῦ ἐδάφους γνωρίζω μόνον τὰ ἐξῆς πέντε εἶδη, ἧτοι *Phagnolon saxatile* (ὅπερ καὶ ἐν Μεθάνοις καὶ ἐν Πόρῳ ἐπὶ τοῦ ἀνδесιτικοῦ πετρώματος φύεται), *Cyclaminos Mindleri*, *Leopoldia graminifolia*, *Scilla Holzmannia* καὶ *Colchicum Tuntasium* καὶ ταῦτα μόνον κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε σχετικὰς παρατηρήσεις.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Expédition scientifique de Morée. Section des Sciences physiques. Tome II. Relation par Bory de Saint-Vincent, Paris 1836 καὶ III 2° Partie. Botanique, Paris 1832. avec Atlas.

Nouvelle Flore du Peloponnèse et des Cyclades, entièrement revue, corrigée et augmentée par M. Chaubard

pour les Phanerogames et *Bory de Saint - Vincent* pour les Cryptogames etc. Paris 1838 avec 41 Tables. Fol.

Friedrichsthal, E. R., Reise in den südlichen Theilen von Neu-Griechenland. Mit einem botanischen Anhang. Leipzig. 1838. 8°.

Boissier, Edmond, Flora Orientalis sive Enumeratio plantarum in Oriente a Graecia et Aegypto ad Indiae fines hucusque observatarum. Vol. I - V. Genevae et Basileae 1867 - 1881, et Supplementum editore Buser. 1888. 8°.

Ὅς ἀφορᾷ τὴν γεωλογίαν καὶ πετρογραφίαν.

Reiss, W., und A. *Stübel*, Ausflug nach den vulkanischen Gebirgen von Aegina und Methana im Jahre 1866, nebst mineralogischen Beiträgen von K. v. Fritsch. Mit einer Karte. Heidelberg 1867. 8°.

Washington, Henry S., A patrographical Sketch of Aegina und Methana. Reprinted from the Journal of Geology. vol. II - III. Chicago 1895. 8°.

Philippson, Dr Alfred, Geologisch-Geographische Reiseskizzen aus dem Orient (Sitzungsberichte der Niederrheinischen Gesellschaft für Natur- u. Heilkunde zu Bonn 1896 Bonn 1897. (Εἰς σελ. 28 - 29 περὶ Αἰγίνης).

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΕΞΗΓΗΤΙΚΟΣ

ΤΩΝ ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ ΑΥΤΟΦΥΩΝ ΑΓΓΕΙΩΔΩΝ ΦΥΤΩΝ

Α'. ΣΠΕΡΜΑΤΟΦΥΤΑ (ΦΑΝΕΡΟΓΑΜΑ)

Α'. ΑΓΓΕΙΟΣΠΕΡΜΑ

I. Δικοτυλήδονα. — 1. 'Επιθαλάμια.

1. Βατραχιώδη. *Ranunculaceæ*.

1. *Clematis cirrosa* L. **Κληματίς** ή **έλικοφόρος**. 'Εν πετρώδεσι. Μεσαγρός. 'Όρος.

2. *Anemone fulgens* J. Gay. **'Ανεμώνη** ή **περιλαμπής**. Είς τὰ περίξ τοῦ ναοῦ τῆς 'Αθηνᾶς.

3. *A. coronaria* L. **Α.** ή **στεφανωτική** (Θεοφράστου). 'Εν γεωλόφοις (Τούντας).

4. *Adonis microcarpa* DC. **'Αδωνίς** ή **μικρόκαρπος**. 'Εν ἀρούραις καί γεωλόφοις ἀφθόνως πλησίον τῆς πόλεως καί πρὸς τὸ Β. μέρος τῆς νήσου. Ποικίλλει μετὰ πετάλων κιτρίνων καί ἐρυθρῶν.

5. *Ranunculus flabellatus* Desf. **Βατράχιον** τὸ **ῥιπιδωτόν**. 'Εν γεωλόφοις καί παρὰ ταῖς ὁδοῖς.

6. *R. arvensis* L. **Β.** τὸ **ἀρουραίου**. 'Εν ἀρούραις. Μεσαγρός. ('Αττ. Πελ.).

7. *R. muricatus* L. **Β.** τὸ **ἀπαλόκεντρον**. 'Εν παρύγροις. Β. πεδιάς, Κοντό, Περιβόλια.

8. *R. Chius* DC. **Β.** τὸ **Χιον**. 'Εν συσκίοις τόποις. Κοντό. ('Αττ.).

9. *Nigella Damascena* L. **Μελάνθιον** τὸ **δαμασκηρόν**. 'Εν ἀρούραις. Μονὴ τῆς Παναγίας.

10. *Delphinium Hirschfeldianum* Heldr. et Holzm. **Δελφίνιον** τὸ **Χιρσφελδιανόν**. Κατὰ πρῶτον εὑρέθη ἐν ἐργασίμοις τόποις τῆς Αἰγίνης μετὰξὺ τῆς πόλεως καί τῆς μονῆς τὸν 'Απρίλιον

τοῦ 1881 ὑπ' ἑμοῦ καὶ τοῦ φίλου Τιμ. Χόλτσμαν' τῷ δὲ 1891 καὶ ἐν Κύθῳ ὑπὸ τοῦ κ. Τούντα.

11. **D. Ajacis** L. Δ. τὸ τοῦ *Αἰαντος*. Ἐν ἀρούραις εἰς τὰς κλιτύας τοῦ ὄρους. (Πελ.).

2. Μηκωνώδη. *Papaveraceæ*.

12. **Papaver Rhoeas** L. **Μίκων** ἢ **Ροιὰς** (Διοσκορίδου). Ἐν ἐργασίμοις τόποις.

13. **P. hybridum** L. **Μ.** ἢ **νόθος**. Ἐν ἐργασίμοις.

14. **Glaucium leiocarpum** Boiss. **Γλαύκιον** τὸ **λειόκαρπον**. Ἐν παραθαλασσίαις Αἰγίνης καὶ Ἀγκιστρίου.

15. **C. corniculatum** (L.) Curt. **Γ.** τὸ **κερατιοφόρον**. Ἐν ἀρούραις. Μονή.

16. **Roemeria hybrida** (L.) DC. **Ροιμερεία** ἢ **νόθος**. Ἐν ἀρούραις. Περιβόλια.

3. Καπνιώδη. *Fumariaceæ*.

17. **Hypocoum acqulobum** Viv. **Ἰπύκοον** τὸ **ἰσόλοβον**. Ἐν ἀρούραις. Μονή.

18. **H. procumbens** L. var. **glaucescens** Guss. (pro specie). **Ἰ.** τὸ **κατακλινές**, **παικίλια** τὸ **γλανκίζον**. Ἐν παραθαλασσίαις. (Ἀττ.).

19. **Fumaria megalocarpa** Boiss. et Sprun. **Καπνία** ἢ **μεγαλόκαρπος**. Ἐν πετρώδεσι πλησίον τῆς πόλεως. Κοινῶς «Καπνιά τῆς γῆς».

20. **F. officinalis** L. **Κ.** ἢ **φαρμακευτική**. Ἐν ἐργασίμοις.

21. **F. densiflora** DC. **Κ.** ἢ **πυκνανθής**. Ἐν ἀρούραις πλησίον τῆς μονῆς. (Ἀττ. Κυκλ.).

22. **F. Anatolica** Boiss. **Κ.** ἢ **ἀνατολική**. Περὶ φραγμαῖς σπάριον. Περιβόλια.

23. **F. Thureti** Boiss. var. **congesta** Heldr. **Κ.** ἢ τοῦ **Θυρέτου**, **ποικ.** ἢ **σύμπυκνος**. Μεταξὺ θάμνων. Νὰὸς τῆς Ἀθηνᾶς. (Ἀττ.).

24. **F. parviflora** Lamk. **Κ.** ἢ **μικρανθής**. Ἐν ἀρούραις. Περιβόλια.

4. Σταυρανθῆ. *Cruciferae*.

25. **Cakile maritima** Scop. **Κακίλη** ἢ **παραθαλασσία**. Ἐν ἀμμώδεσι παραθαλασσίσις. var. *Aegyptiaca* (L. sub *Isatide* pro specie) Gärtn. Ποικιλ. ἢ **αἰγυπτιακή**, ἔχουσα τὰ φύλλα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀκέραια. Ἐν Αἰγίνῃ κατὰ τὸν Friedr. (ἐν Λακωνίᾳ).
26. **Raphanus Raphanistrum** L. **Ῥαφάνις** ἢ **ἀργία** (Διοσκορίδου). Ἐν ἀρούραις κοινή.
27. **Rapistrum Orientale** DC. **Ῥάπιστρον** τὸ **ἀνατολικόν**. Ἐν ἀρούραις (κατὰ τὸν Sartori).
28. **R. Linnaeanum** Boiss. et Reut. **R.** τὸ **Λινναίσιον**. Ἐν ἀρούραις. (Ἄττ.).
29. **Didesmus Aegyptius** (L. sub *Myagro*) DC. **Δίδεσμος** ὁ **αἰγύπιος** (*Bunias virgata* Sibth. Fl. Gr. tab. 613). Μετὰ τῆς ποικιλίας τῆς **λεπτοφύλλου** (*Bunias tenuifolia* Sibth. t. 614). Τὰ φύλλα τοῦ φυτοῦ τούτου εἰσι τοσοῦτο πολύμορφα, ὥστε ἀπὸ ἀκεραίων (ἐν τῷ τύπῳ) μεταβαίνουνσι βαθμηδὸν εἰς τὰ βαθίως πτεροσχιδῆ τῆς ποικιλίας λεπτοφύλλου. Φύονται ἀμφότεραι αἱ ποικιλίαι ἀναμιξ ἔν τοις ἀγροῖς μεταξὺ τῆς πόλεως καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς (Μεσαγρός, Πηγαδάκια κτλ.) ἰδίως μεταξὺ τοῦ ἐκεῖ καλλιεργουμένου βάμβακος. Φύεται δὲ καὶ ἐν τῷ νησυδρίῳ Μετῶπι. Κοινῶς «Καρδαμίδα» (Ἄττ. Κυκλ.).
30. **Erucaria Aleppica** Gärtn. **Ἐρουκαρία** ἢ **χαλεπεία**. Παρὰ τὰς ὁδοὺς καὶ ἐν ἐργασίμοις τόποις κοινή. Κοιν. «Καρδαμίδα» ὡς τὸ προηγούμενον εἶδος λαχανεύονται δ' ἀμφότερα.
31. **Matthiola sinuata** (L.) R. Br. **Μαθθαιολία** ἢ **κολπωτή**. Μνημονεύεται ἐξ Αἰγίνης ὑπὸ τοῦ Friedr.
32. **M. tristis** (L.) R. Br. **M.** ἢ **πελιδνή**. Πλησίον τοῦ Ναοῦ (κατὰ τὸν Friedr.) (Ἄττ. Πελ.).
33. **M. bicornis** (Sibth.) DC. **M.** ἢ **δίκερως**. Ἐν ἀρούραις πλησίον τῆς πόλεως, εἰς Περιβόλια κτλ. (Ἄττ.).
34. **M. tricuspidata** (L.) R. Br. **M.** ἢ **τριγλώχης**. Ἐν ἀμμώδεσι παραθαλασσίσις Αἰγίνης καὶ Μετῶπι.
35. **Arabis verna** (L.) R. Br. **Ἀραβίς** ἢ **ἐαρινή**. Ἐν γεωλόφοις· Κοντὸ καὶ παρὰ τὸν Ναόν.

36. **Nasturtium fontanum** (Lamk. sub Cardamine). **Ναστούριον** τὸ κριναίου. Ἐν ἐφύδροις· Πηγαδάκια κτλ.

37. **Cardamine hirsuta** L. **Καρδαμίνη** ἢ δασύθριξ. Ἐν ἐργασίμοις παρύγροις· Περιβόλια.

38. **Malcolmia flexuosa** Sibth. Fl. Gr. tab. 634. **Μαλκόλμεια** ἢ πολυκαμπύης. Ἄφθονος ἐν παραθαλασσίαις Αἰγίνης καὶ Ἀγκιστρίου.

39. **M. Graeca** Boiss. et Sprun. **M. ἢ ἑλληνική**. Ἐν παραθαλασσίαις πρὸς τὸ βόρ. μέρος (Ἀττ. Πελ.)—Var. *integrifolia* Boiss. Ποικ. ἢ ἀκεραιόφυλλος, ἧς πάντα τὰ φύλλα ἀκέραια ἢ μόλις ὀδοντωτά. Ἐν ὄρειοις· Μονή. (Ἀττ. Ἀργ.).

40. **M. Hydraea** Heldr. et Halácsy. **M. ἢ Ὑδραία**. Εἶδος ἀνακαλυφθὲν ὑπ' ἐμοῦ ἐν τῇ νήσῳ Ὑδρα, ὅπου φύεται ἐπὶ τῷ ὑψηλοτέρῳ ὄρει «Ἐρωσ», εὐρεθὲν δὲ καὶ ἐν Αἰγίνῃ πλησίον τῆς Μονῆς τῆς Παναγίας, τὸν Ἀπρίλιον 1881, ὑπὸ Χόλτσμαν καὶ ἐμοῦ. Διακρίνεται εὐκόλως ἀπὸ τοῦ προηγουμένου εἶδους, ὡς ἔχον ἄνθη κατὰ τὸ ἥμισυ μικρότερα, πέταλα ῥοδόχροα μετὰ ὄνυχος κιτρίνου καὶ κέρατα λεπτότερα λίαν σκολιὰ καὶ διστώτα. (Ἀργ.).

41. **M. confusa** Boiss. **M. ἢ ἀμφισβήτητος**. Εὐρέθη ἐν Αἰγίνῃ ὑπὸ τοῦ Spruner (Ἀττ.).

42. **Conringia Orientalis** (L.) DC. **Κογκροίγγεια** ἢ ἀνατολική. Μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Friedr. ὡς φυτὸν τῆς Αἰγίνης. (Ἐπειδὴ δὲν εὐρέθη ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, θεωρῶ ἀμφίβολον τὴν σημείωσιν τοῦ Friedr.).

43. **Sisymbrium Orientale** L. **Σισύμβριον** τὸ ἀνατολικόν. Ἐν ἀρούραις καὶ γεωλόφοις κοινότατον ὅπως καὶ τὰ τρία ἐπόμενα ὁμογενῆ εἶδη.

44. **S. Iriio** L. **Σ. ὁ Ἰρίων**. Κοινόν.

45. **S. officinale** (L.) Scop. **Σ. τὸ φαρμακευτικόν**. Ἐν ἐργασίμοις τόποις.

46. **S. polyceratium** (L.) **Σ. τὸ πολυκέρατον**. Περί ἐρείπια καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς. Πλησίον τῆς πόλεως ἄφθονος.

47. **Stenophragma Thalianum** (L. sub Arabide) Celak. **Στενόφραγμα** τὸ θαλιανόν. Περί τὴν Μονήν.

48. *Sinapis arvensis* L. **Σίναπι** τὸ ἀρουραίου. Ἐν ἐργασίμοις· Περιβόλια κτλ.
49. *Hirschfeldia incana* (L. sub Sinapide) **Χιροσφέλδεια** ἢ **πολιά**. Ἐν γεωλόφοις. Οἱ νέοι βλαστοὶ ἐδώδιμοι. Κοινῶς Βροῦβες.
50. *Eruca longirostris* Uechtritz. **Ἐροῦκα** ἢ **μακρόφυγχος**. Εὐζωμον τῶν ἀρχαίων. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ αὐτοφυῆς ἄγριος τύπος τοῦ συχνὰ κηπευομένου εἴδους, ἦτοι τῆς *Ἐ. τῆς σαρτιῆς* (*E. sativa* Lamk.), ἣς τὰ ἄνθη μικρότερα καὶ ὠχρότερα, καὶ τὰ κέρατα λήγοντα εἰς ρύγχος βραχύτερον. Ἐν ἀρούραις καὶ ἐργασίμοις.
51. *Alyssum campestre* L. **Ἄλυσσον** τὸ πεδινόν. Ἐν ἀνίχμοις. Παλαιοχώρα, κτλ.
52. *Clypeola Jonthlaspi* L. **Ἄσπιδίσκη** τὸ Ἴον θλάσι. Ἐν πετρώδεσι. Μονή.
53. *Camelina silvestris* Wallr. **Χαμαίλινον** τὸ ἄγριον. Ἐν ἐργασίμοις πλησίον τῆς πόλεως. (Ἄττ.).
54. *Carrichtera annua* (L. sub Vella) Asch. **Καροριχτερία** ἢ **ἐπέτειος**. Ἐν παραθαλασσίοις πρὸς βορρᾶν τῆς πόλεως. (Ἄττ.).
55. *Biscutella Columnae* Ten. **Διδυμόκυφον** τὸ τοῦ Κολουμνίου (παραλλαγή μετὰ κερατίων βλεφαροτρύχων). Ἐν γεωλόφοις· Παλαιοχώρα.
56. *Hutchinsia procumbens* L. Desv. **Οὔτχινσία** ἢ **κατακλιγῆς**. Εὐρέθη ὑπὸ Spruner.
57. *Capsella Bursa pastoris* (L.) Mönch. **Καψάκιον** ἢ **πήρα ποιμένος**. Ἐν ἐργασίμοις καὶ παρὰ ταῖς ὁδοῖς κοινόν.
58. *Bunias Erucago* L. forma *macroptera* Reichb. (pro specie). **Βουνιάς** ἢ **ἐρουκοειδῆς**, παραλλαγή ἢ **μακρόπτερος**. Ἐν ἀρούραις. Κοντό, Πέρδικα, κτλ.
59. *Neslia paniculata* (L.) Desv. **Νεσλία** ἢ **φοβήεσσα**. Ἐν ἀρούραις· Περιβόλια. (Ἄττ.).

5. Καλπαριδώδη. *Capparidaceæ*.

60. *Capparis rupestris* Sibth. Fl. Gr. tab. 457. **Κάπ-**

παρις ἢ **κρημνόφιλος**. Ἐν κρημνώδεσι παραθαλασίοις. Εἰς ἀκρωτήριον Πέρδικα (Friedr.), ἐν Ῥεύματι κάτωθεν τῆς Μονῆς (Τούντας).

6. Σησαμοειδώδη. *Resedaceæ*.

61. **Reseda alba** L. **Σησαμοειδὲς** τὸ λευκὸν (Σ. τὸ μέγα τοῦ Διοσκορίδου). Τοῦ κοινοῦ φυτοῦ τούτου διακρίνονται κυρίως τρεῖς παραλλαγαι· α') *forma maxima*· παραλλ. ἢ **μείζων**· εἶνε ποώδης, θαλερά, μετὰ βοτρυῶν χονδρῶν πυκνανθῶν καὶ ἀνθῶν μεγαλειτέρων· β') f. *leptostachys* Heldr. π. ἢ **λεπτόσταχυς**· ποώδης διετῆς μετὰ βοτρυῶν μακρῶν καὶ λεπτοτέρων καὶ ἀνθῶν μικρότερον τῶν τῆς προηγουμένης, καὶ γ') f. *Hookeri* Guss. (pro specie), π. ἢ **τοῦ Χωκέρου**· εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πολυετῆς, ξυλώδης κατὰ τὴν βάσιν τοῦ καυλοῦ, μετὰ βοτρυῶν καὶ ἀνθῶν ὁμοίων τοῖς τῆς προηγουμένης. Φύονται ἢ μὲν α' ἐν ἀρούραις, β' καὶ γ' ἐν γεωλόφοις καὶ παραθαλασίοις πετρώδεσι. Κοινῶς «Γαϊδουρόχορτο».

62. **R. lutea** L. Σ. τὸ **κίτρινον**. Ἐν πετρώδεσι· περὶ τὴν Μονήν, Πέρδικα.

7. Κιστώδη. *Cistaceæ*.

63. **Cistus villosus** L. **Κίστος** ὁ μακρόθριξ. Ἐν πετρώδεσι· Κοντό, Ναός, Μονή. Κοινῶς «Λαδανιά».

64. **C. incanus** L. Sibth. Fl. Gr. t. 494. **Κ.** ὁ **πολιός**. **C. parviflorus** Lamk. Ἐν πετρώδεσι. Μεσαγρός, Ναός.

65. **C. salvifolius** L. **Κ.** ὁ **ἐλελισφακόφυλλος**. Μεσαγρός.

66. **Helianthemum guttatum** (L.) Mill. **Ἡλιανθέμιον** τὸ **ἐπίστακτον**. Ἐν ἀνίχμοις· Ναός, Μονή, Πέρδικα.

67. **H. salicifolium** (L.) Pers. **Η.** τὸ **ιτέσφυλλον**. Ἐν ἀνίχμοις. Περιβόλια.

68. **H. Graecum** Boiss. et Heldr. **Η.** τὸ **Ἑλληνικόν**. Ἐν γεωλόφοις τοῦ Βορ. τμήματος (Friedr.).

69. **Fumana Arabica** (L.) Spach. **Κιστίδιον** τὸ **ἀραβικόν**. Ἐν πετρώδεσι. Ναός.

70. **F. viridis** (Ten.) Heldr. **Κ.** τὸ **πράσινον**. Πλησίον τοῦ ναοῦ (Friedr.).

71. **F. glutinosa** (L.) Boiss. **Κ.** τὸ **κολλῶδες**. Ἐν πετρώδεσι. Βόρ. τμήμα.

8. Πολυγαλώδη. *Polygalaceæ*.

72. **Polygala Nicaense** Risso. **Πολύγαλον** τὸ νικαῖον.
P. Thuringiaca Spr. Friedr. Ἐν πετρώδεσι παρὰ τὸν Ναὸν
(Friedr.). — ('Αττ. Πελ.).

73. **P. venulosum** Sibth. Fl. Gr. tab. 669. **Π.** τὸ φλεβῶ-
δες. Ἐν πετρώδεσι σπάνιον.

74. **P. Monspeliacum** L. **Π.** τὸ μοντεπεσσυλανόν. Κλιτύες
τοῦ Ὄρους.

9. Φραγκενειώδη. *Frankeniaceæ*.

75. **Frankenia hirsuta** L. var. a. *hispida* DC. (pro
specie) **Φραγκενεία** ἢ **τριχώδης** ποικ. α. ἢ **τραχύθριξ**. Ἐν
παραθαλασσίαις Αἰγίνης καὶ Μετῶπι. — Var b. *intermedia* DC.
(pro specie), ποικ. β. ἢ **διάμεσος**. Νῆσις Μετῶπι.

76. **F. pulverulenta** L. **Φ.** ἢ **παιπαλόπαστος**. Ἐν τῷ νησου-
δρίῳ Μετῶπι.

10. Σιλενώδη. *Silenaceæ*.

77. **Githago segetum** (Lamk.) Desf. **Γιθῶδες** τῶν
σπαρτῶν. Ἐν ἀρούραις. Μονή.

78. **Silene vulgaris** Garcke. **Σιληνὴ** ἢ **κοινή**. (*S. in-*
flata Sm.). Ἐν πετρώδεσι. Μονή, Πέρδικα.

79. **S. longipetala** Vent., Sibth. Fl. Gr. tab. 419. **Σ.** ἢ
μακροπέταλος. Ἐν ἀρούραις: Μονή.

80. **S. Behen** L. **Σ.** ἢ **βαλανοειδής**. Ἐν ἀρούραις σπανίως.

81. **S. muscipula** L. **Σ.** ἢ **μυιοπόλος**. Ἐν ἀρούραις σπαν.
Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ὄρους.

82. **S. Cretica** L. **Σ.** ἢ **κρητική**. Ἐν γεωλόφοις καὶ ἐργασί-
μοις. Μονή.

83. **S. sedoides** Jacq. **Σ.** ἢ **σεδοειδής**. Εἰς ἀκρωτήριον Πέρ-
δικα (Friedr.).

84. **S. colorata** Poir. **Σ.** ἢ **κεχρωσμένη**. Ἀκρωτηρ. Πέρ-
δικα (Friedr.).

85. **S. Nicæensis** All. **Σ.** ἢ **νικαῖς**. Εἰς τὰ περίξ τοῦ ναοῦ

(Friedr.). Var. *crassifolia* Moris. Ποικ. ἡ *παχύφυλλος*. Ἐν παραθαλασσίαις τῆς Β. ἀκτῆς (Friedr.). (Μεσσην.).

86. *S. nocturna* L. Σ. ἡ *νυκτερινή*. Ἐν ἀνίκοις. Μονή.

87. *S. vespertina* Retz. Σ. ἡ *ἑσπερινή*. Ἐν παραθαλασσίαις τῆς Β. ἀκτῆς (Friedr.).

88. *S. Gallica* L. Σ. ἡ *γαλατική*. Ἐν ἀρούραις. Βόρ. τμήμα καὶ Μονή.

89. *Vaccaria perfoliata* Gilib. forma *grandiflora* Fisch. **Βούτροφος** ἡ *διαπερόφυλλος*, *παραλλαγή* ἡ *μεγαλανθής*. Ἐν ἀρούραις· Κοντό.

90. *Dianthus tripunctatus* Sibth. Fr. Gr. tab. 398. **Διάνθος** ὁ *τρίστικτος*. Ἐν ἀνίκοις τῆς Βορ. ἀκτῆς σπαν. (Περίβόλια κτλ.). (Πελ. Κυκλ.).

91. *Kohlruschia velutina* (Guss.) Rehb. **Κωλοραούσσεια** ἡ *ὀλοσηρικόθριξ*. Ἐν ἀνίκοις. Μονή.

92. *Velezia quadridentata* Sibth. Fl. Gr. tab. 391. **Βελέζεια** ἡ *τετραόδους*. Ἐν πετρώδεσι σπαν. Ἴαντισιὸν παρὰ τὴν Ἄνατ. ἀκτῆν. (Κυκλ. Παρνασσός).

11. Ἄλσινώδη. *Alsineaceæ*.

93. *Cerastium pilosum* Sibth. Fl. Gr. tab. 454. **Κεράστιον** τὸ *τριχωτόν*. Ἐν ἀνίκοις. Μονή.

94. *Arenaria leptoclados* Reichb., Boiss. **Ψαμμόχορτον** τὸ *λεπτόκλαδον*. Ἐν ἀνίκοις. Μονή.

95. *Alsine Smithii* Fenzl. **Ἄλσινη** ἡ τοῦ Σμιθίου. Ἐν Αἰγίνῃ κατὰ Spruner. (Ἄττ. Ἀργ.).

96. *A. procumbens* (Vahl.) Guss. *Α.* ἡ *κατακλινής*. Ἀφθόνως ἐν πετρώδεσι. Παλαιοχώρα, πρὸς Ν. τῆς πόλεως, κτλ.

97. *Sagina apetala* L. **Σαγίνη** ἡ *ἀπέταλος*. Ἐν ἀμμώδεσι. Μονή.

98. *Spergularia heterosperma* (Guss.) Heldr. **Ῥαντηρίδιον** τὸ *ἑτερόσπερμον*. Ἐν παραθαλασσίαις Αἰγίνης καὶ Ἄγκιστρίου.

99. *S. Atheniensis* Heldr. et Sart. *Ρ.* τὸ *ἀθηναϊκόν*. Ἐν παραθαλασσίαις, παρὰ τὰς ὁδοὺς ἀφθόνως, ἐν Αἰγίνῃ καὶ Μετῶπι.

100. *S. diandra* (Guss.) Heldr. 'Ρ. τὸ δλιανδρον. Ἐν ἀνί-
κμοις κοινόν.

12. Λινώδην. *Linaceae*.

101. *Linum Gallicum* L. Λίνον τὸ γαλατικόν. Ἐν ὄρει-
νοῖς. Ὅρος.

102. *L. spicatum* Lamk. Λ. τὸ βοτρυνῶδες. Ἐν γεωλόφοις.
Πέριξ τοῦ ναοῦ καὶ τῆς μονῆς.

ΣΗΜ. Τὸ Λ. τὸ εὐχρηστον (*L. usitatissimum* L., κοινῶς Λινάρι)
καλλιεργεῖται ἐνιαχοῦ τῆς νήσου.

13. Μαλαχώδην. *Malvaceae*.

103. *Althaea hirsuta* L. Ἄλθαία ἢ δασύθριξ. Πλησίον
τοῦ Ναοῦ (Friedr.).

104. *Malva Cretica* Cav. Μαλάχη ἢ κρητική. Ἐν ἀνί-
κμοις. Παλαιοχώρα, Ὅρος.

105. *M. silvestris* L. Μ. ἢ ἀγρία. Ἐν ἐργασίμοις καὶ παρὰ
τὰς ὁδοὺς κοινή. Κοινῶς Μολόχα.

106. *M. Aegyptia* L. Μ. ἢ αἰγυπτιακή. Πέριξ τοῦ Ναοῦ.

ΣΗΜ. Βάμβαξ ὁ ποώδης (*Gossypium herbaceum* L.) καλλιεργεῖται
ἐν Αἰγίνῃ, πρὸ πάντων κατὰ τὰ βορειοανατ. μέρη (Μεσαγρός, Ποταμὸ κλπ.).

14. Ὑπερικώδην. *Hypericaceae*.

107. *Hypericum crispum* L. Ὑπερικὸν τὸ οὔλον. Ἐν
ἀρούραις μετὰ τὸ θέρος.

108. *H. empetrifolium* Willd. Υ. τὸ ἐμπετρόφυλλον. Ἐν
θαμνώδεσι πλησίον τοῦ ναοῦ.

ΣΗΜ. Ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀμπελωδῶν (*Viniferae*) καλλιεργεῖται ἡ
Ἀμπελος ἢ οἰνοφόρος (*Vitis vinifera* L.) ἐν ὄρεινοῖς τε καὶ παραθαλασ-
σίαις τῆς νήσου.

15. Γερανιώδην. *Geraniaceae*.

109. *Geranium rotundifolium* L. Γεράνιον τὸ κυκλό-
φυλλον. Ἐν συσκίοις τοῦ Β. τμήματος. Κοντό.

110. *G. lucidum* L. Γ. τὸ στιλπνόν. Ἐν πετρώδεσι. Μονή.

111. *G. purpureum* Vill. Γ. τὸ πορφυροῦν. Ἐν λόφοις.
Πλησίον τοῦ ναοῦ.

112. **Erodium gruinum** (L.) W. Ἐρώδιον τὸ γερανῶδες. Ἐν ἐργασίμοις κοινόν. Βόρειον καὶ δυτικὸν παράλιον.

113. **E. malachoides** (L.) W. *E.* τὸ μαλαχῶδες. Ἐν χορτώδεσι τόποις. Δυτ. παράλιον.

114. **E. Ciconium** (L.) W. *E.* ἡ Πελαργίτις. Παρὰ τὰς ὁδοὺς, ἐν πετρώδεσι. Δυτ. παράλιον.

115. **E. Cicutarium** (L.) L'Her. *E.* τὸ κικουτῶδες. Παρὰ τὰς ὁδοὺς κοινόν.

16. Ζυγοφυλλώδη. *Zygophyllaceae*.

116. **Tribulus terrestris** L. Τριβόλος ὁ χροσαῖος. Ἐν ἐρειπίοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς κοινός. Κοινῶς «Τριβόλια» (κατὰ Τούντα).

17. Ῥυτώδη. *Rutaceae*.

117. **Ruta bracteosa** DC. Ῥυτὴ ἡ στεγαστή. Ἐν παραθαλασσίοις κοινή. Δυτικὰ παράλια. Κοινῶς Πήγανο. (Cycl.).

118. **R. Chalepensis** (L. p. p.) Boiss. *R.* ἡ χαλεπεία. Εἰς τὰ νησίδρια Ἀγκίστρι καὶ Μετώπι.

ΣΗΜ. Κίτρον (*Citrus*) εἶδη διάφορα καλλιτεργοῦνται ἐν τοῖς κήποις (Περιβόλια κτλ.).

2. Καλυκανθῆ. α'. Χωριστοπέταλα.

18. Τερεβινθώδη. *Terebinthaceae*.

119. **Pistacia Lentiscus** L. Πιστακὴ ἡ Σχίνος. Κοινοτάτη ἐν παραθαλασσίοις καὶ ἐν πετρώδεσι τῶν λόφων καὶ τοῦ Ὄρους. Πολλάκις δένδρῳδης (ὅπως εἰς Μεσαγρὸν καὶ ἀλλαχοῦ). Κοινῶς Σχίνος.

19. Καισαλπινειώδη. *Caesalpineaceae*.

120. **Ceratonia Siliqua** L. Κερωνία ἡ χεδροπή. Κοινὸν δένδρον ἐν τῷ κεντρικῷ τμήματι τῆς νήσου καὶ κατὰ τὴν Β. ἀκτὴν Κοντό, Ναὸς κτλ. Δένδρα συχνὰ εὐμεγέθη. Κοινῶς Χαρουπιά.

20. Κολοβοανθῆ. *Papilionaceae*.

121. **Anagyris foetida** L. Ἀνάγυρις ἡ δύσσομος. Ἐν παραθαλασσίοις πρὸς Β. τῆς πόλεως. Κοινῶς Ἀσόγερος.

122. **Genista acanthoclada** DC. **Γενίστη** ἢ ἀκανθόκλαδος. Ἐν πετρώδεσι, πλησίον τοῦ ναοῦ (Friedr.).
123. **Calycotome villosa** (Vahl) Link. **Καλυκοτουμὴ** ἢ μακρόθριξ. Ἐν πετρώδεσι. Μονή.
124. **Lupinus angustifolius** L. **Λούπινος** ὁ στενόφυλλος. Ἐν ἐργασίμοις τόποις. Περιβόλια κτλ.
125. **Ononis reclinata** L. var *mollis* Savi (pro specie) **Ὀωνὼνις** ἢ κατακλινομένη ποικιλ. ἢ ἀπαλή. Ἐν πετρώδεσι.
126. **O. brevisflora** DC. **O.** ἢ βραχυνανθής. Ἐν γεωλόφοις. Ναός, Περιβόλια.
127. **O. ornithopodioides** L. **O.** ἢ ὀρνιθοποδιοειδής. Ἐν ἀνίκμοις. Μεσαγρός, Πέρδικα.
128. **O. antiquorum** L. **O.** ἢ τῶν ἀρχαίων. Ἐν πετρώδεσι. Πέριξ τῆς Μονῆς.
129. **O. diffusa** Ten. **O.** ἢ διακεχυμένη. Ἐν παραθαλασσίοις τῆς Β. ἀκτῆς. (Ἄττ. Κυκλ.).
130. **Anthyllis Hermaniae** L. **Ἀνθυλλίς** ἢ τοῦ Ἐρμάνου. Ἐν πετρώδεσι. Παλαιοχώρα.
131. **Physanthyllis tetraphylla** (L.) Boiss. **Φυσανθυλλίς** ἢ τετράφυλλος. Ἐν πετρώδεσι. Ναός, Πέρδικα.
132. **Hymenocarpus circinatus** (L.) Savi. **Ἵμενόκαρπος** ὁ κικινιώτης. Ἐν ἀνίκμοις. Β. τμήμα καὶ Ναός.
133. **Medicago marina** L. **Μηδικὴ** ἢ θαλάσσιος. Ἐν ἀμμώδεσι παραθαλασσίοις. Βόρ. ἀκτὴ καὶ νησίδιον Μετῶπι.
134. **M. orbicularis** All. **M.** ἢ περιφερής. Ἐν ἀρούραις, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Μονή κτλ.
135. **M. truncatula** Gärtn. **M.** ἢ ὑποκορυφότομος. Μετὰ τῆς προηγουμένης.
136. **M. litoralis** Rohde. **M.** ἢ παράκτιος. Ἐν γεωλόφοις. Ναός.
137. **M. rigidula** Desr. **M.** ἢ ὑπόσκληρος. Ἐν χορτώδεσι. Περιβόλια.
138. **M. coronata** Desr. **M.** ἢ στεφανοφόρος. Ἐν γεωλόφοις. Περιβόλια, κτλ.
139. **M. praecox** DC. **M.** ἢ πρωΐα. Ἀκρωτηρ. Πέρδικα (Friedr.). (Ἄττ. Κυκλ.).

140. **M. minima** L. *M.* ἡ ἐλαχίστη. Ἐν πετρῶδеси. Μονή.
141. **Trigonella Monspeliaca** L. **Τριγωνέλλα** ἡ μοντε-
πεσσυλανή. Ἐν ἀνίγκμοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Πλησίον τῆς πόλεως, Πέρδικα.
142. **T. corniculata** L. *T.* ἡ κερατώδης. Βόρειον τμήμα
(Friedr.). (Κυκλ.).
143. **T. Balansae** Boiss. et Reut. *T.* ἡ τοῦ Βαλάνσα. Ἐν
ἐργασίμοις πρὸς Β. τῆς πόλεως.
144. **T. spicata** Sibth. Fl. Gr. tab. 763. *T.* ἡ σταχυώ-
δης. Ἐν γεωλόφοις. Νάος. (Ἄττ. Κυκλ.).
145. **T. azurea** C.A. Mey. *T.* ἡ οὐρανόχρους. Ἐν πεδινοῖς
πρὸς βορρᾶν.
146. **Pocockia Graeca** Boiss. et Sprun. **Ποκόκκεια**
ἡ ἑλληνική. Ἐν γεωλόφοις, πρὸς βορρᾶν τῆς πόλεως καὶ περὶ τὴν
Μονήν. (Ἄττ. Ἀργ.).
147. **Melilotus sulcatus** Desf. **Μελίλωτος** ὁ ἀύλακω-
τός. Ἐν ἐργασίμοις τόποις. (Ἄττ. Κυκλ.).
148. **M. compactus** Salzm. *M.* ὁ συμπαγής. Ἀκρωτηρ.
Πέρδικα (Friedr.). (Ἄττ. Κυκλ.).
149. **M. Indicus** All. *M.* ὁ Ἰνδικός. Ἐν ἐργασίμοις κοινός.
150. **Trifolium Cherleri** L. **Τρίφυλλον** τὸ τοῦ Χερλέ-
ρου. Ἐν ἀνίγκμοις. Μονή.
151. **T. angustifolium** L. *T.* τὸ στενόφυλλον. Ἐν ἀνί-
γκμοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Ἰαντισιὸ κτλ.
152. **T. stellatum** L. *T.* τὸ ἀστεροειδές. Ἐν ἀνίγκμοις κοινόν.
153. **T. formosum** D'Urv. *T.* τὸ εὖμορφον. Ἐν ἀρούραις.
Κλιτύες τοῦ Ὄρους. Πέρδικα.
154. **T. arvense** L. *T.* τὸ ἀρουραῖον. Ἐν γεωλόφοις ἀνί-
γκμοις. Μονή.
155. **T. scabrum** L. *T.* τὸ σκληρόν. Ἐν καταξήροις τόποις.
Περιβόλια.
156. **T. tomentosum** L. *T.* τὸ γναφαλώδες. Ἐν γεωλόφοις,
παρὰ τὰς ὁδοὺς κοινόν.
157. **T. nigrescens** Viv. *T.* τὸ μελανίζον. Ἐν χορτώδеси. Μονή.
158. **T. suffocatum** L. *T.* τὸ ἔμπνικτον. Ἐν τραχέσι τόποις.
Μονή. (Ἄττ.).

159. **T. uniflorum** L. **T.** τὸ μονανθές. Ἐν πετρώδεσι πεδινοῖς καὶ ὄρεινοις ἄφθονον, ἰδίως ἐν τῷ ὄρει.

160. **T. Boissieri** Guss. **T.** τὸ τοῦ Βοασσιέρου. Ἐν θαμνώδεσι. Μονή καὶ Ὄρος.

161. **T. agrarium** L. var. *thionanthum* Hausskn. (pro specie) **T.** τὸ ἀγροτικόν, ποικ. τὸ θειόχρουν. Ἐν γεωλόφοις καὶ ἐργασίμοις τόποις κοινόν.—Var. *b. Lagrangei* Boiss. (pro specie), ποικ. β. τὸ τοῦ Λαγραγγίου. Διαφέρει τοῦ τύπου μόνον ὡς ἐκ τῆς ξανθίζούσης καὶ πολλακίς ὑπερύθρου χροιάς τῶν ἀνθέων. Ἐν ὄρεινοις. Ὄρος.

162. **Dorycnium hirsutum** (L.) Ser. **Δορύκνιον** τὸ δασύτριχον. Ἐν πετρώδεσι. Μονή. (Ἀττ. Ἀργ.).

163. **Lotus edulis** L. **Λωτός** ὁ ἐδάδιμος. Βόρειον τμήμα (Friedr.).

164. **L. cytisoides** L. **Λ.** ὁ κυτισοειδής. Ἐν παραθαλασσίαις. Βορ. ἀκτὴ, Πέρδικα.

165. **L. ornithopodioides** L. **Λ.** ὁ ὀρνιθοποδιοειδής. Ἐν πετρώδεσιν. Ὄρος. Πέρδικα.

166. **Arthrolobium scorpioides** (L.) DC. **Ἀρθρολόβιον** τὸ σκορπιοειδές. Ἐν ἀρούραις κοινόν.

167. **Ornithopus compressus** L. **Ὄρνιθόπους** ὁ πεπιεσμένος. Ἐν ἀνίγκμοις, Μονή.

168. **Bonaveria Securidaca** (L.) Reichb. **Βοναβέρεια** ἢ πελεκυφόρος. Ἀκρωτήριον Πέρδικα (Friedr.).

169. **Hippocrepis multisiliquosa** L. **Ἰπποκρηπίς** ἢ πολύλοβος. Ἐν παραθαλασσίαις. Πρὸς βορρᾶν τῆς πόλεως. (Ἀττ.).

170. **H. ciliata** Willd. **I.** ἡ βλεφαρωτή. Ἐν γεωλόφοις ἀνίγκμοις. Ναός, Πέρδικα.

171. **H. unisiliquosa** L. **I.** ἡ μονόλοβος. Ἐν πετρώδεσι. Πλησίον τῆς πόλεως.

172. **Scorpiurus vermiculatus** L. **Σκορπίουρος** ὁ σκοληκοειδής. Πρὸς βορρᾶν τῆς πόλεως κατὰ Friedrichsthal. (Ἀττικὴ κατὰ Sibthorp.).

173. **S. subvillosus** L. **Σ.** ὁ ὑπομακρόθριξ. Ἐν πετρώδεσι. Μονή, Πέρδικα.

174. *Psoralea bituminosa* L. **Ψωραλέα** ἢ ἀσφαλτώδης. Ἐν γεωλόφοις κοινή. Κοινῶς Ἄγριο Τριφύλλι.

175. *Astragalus hamosus* L. **Ἄστρογάλος** ὁ ἀγκιστροῶδης. Ἐν πετρῶδεσι. Παλαιοχώρα.

176. *A. Sprunerii* Boiss. *A.* ὁ τοῦ Σπρουνέρου. Ἐν γεωλόφοις. Ναός.

177. *Biserrula Pelecinus* L. **Ἀμφίστομον** τὸ πελέκιον. Ἐν τραχέσι τόποις. Μονή.

178. *Hedysarum spinosissimum* Sibth. Fl. Gr. tab. 721. **Ἡδύσαρον** τὸ πολυάκανθον. *H. capitatum* b. *pallens* Friedr. Ἀκρωτηρ. Πέρδικα (Friedr.). (Ἄττ. Κυκλ.).

179. *Onobrychis aequidentata* (Sibth.) D'Urv. **Ὀνοβρυχίς** ἢ ἰσόδους. Ἐν γεωλόφοις παραθαλασσίαις. Περιβόλια.

180. *O. Caput Galli* (L.) Lamk. *O.* ἡ ἀλεκτοροκέφαλος. Ἐν πετρῶδεσι.

(— *Cicer arietinum* L. **Ἐρέβινθος** ὁ τράγειος. Καλλιεργεῖται συχνά. Κοινῶς ροβίθια).

181. *Lathyrus Cicera* L. **Λάθυρος** ὁ ἐρέβινθῶδης. Ἐν χορτώδεσι. Καλλιεργεῖται δὲ συχνά. Κοινῶς Ἀράκα.

182. *L. sativus* L. *A.* ὁ σπαρτός. Καλλιεργεῖται ἐν ὄρειοις. Ἀπαντᾷ καὶ αὐτοφυῆς μετὰ τῆς ποικιλ. ὁ στενόφυλλος (var. *stenophyllus* Boiss.). Κοινῶς Λαθοῦρι.

183. *L. Clytemnum* L. *A.* ὁ κλύμενος. Ἐν θαμνώδεσι σπάμιος. Ναός.

184. *L. Ochrus* (L.) DC. *A.* ὁ ὄχρος. Καλλιεργεῖται. Ἀπαντᾷ καὶ ἄγριος. Κοινῶς «Καμπυλιά». (Ἄττ. Κυκλ.).

185. *L. Aphaca* L. var. *affinis* Guss. (pro specie). *A.* ἡ ἀράκη ποικ. ἢ συγγενής. Ἐν ἀρούραις. Εἰς τὰ ὑπάρεια τοῦ Ὄρους.

186. *Vicia varia* Host. **Βικία** ἢ ποικίλη. Ἐν ἀρούραις. Περιβόλια κτλ.

187. *V. Salaminia* Heldr. et Sart. in Boiss. *B.* ἡ σαλαμινία. Ἐν παραθαλασσίαις σπανία.

188. *V. microphylla* D'Urv. *B.* ἡ μικρόφυλλος. Ἐν γεωλόφοις ἀναμιξ τῶν φρυγάνων. Βορ. ἀκτῆ, Κοντό, Ναός κτλ.

189. *V. Bithynica* L. *B.* ἡ βιθυνίς. Ἐν ἀρούραις. Περιβόλια.

(—*V. Faba* L. *B.* ὁ Κύαμος. Καλλιεργεῖται συχνά. Κοινῶς Κουκιά).

190. *V. melanops* Sibth. *B.* ἡ μελανωπός. Ἄκρωτήρ. Πέρδικα (Friedr.). (Πελ.).

191. *V. sativa* L. *B.* ἡ σπαρτή. Καλλιεργημένη καὶ ἀγρία. Κοινῶς «Βίκος».

192. *V. cordata* Wulf. *B.* ἡ καρδιοειδής. Ἐν γεωλόφοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Κοινῶς Ἀγριοάραχο.

193. *V. lathyroides* L. *B.* ἡ λαθυροειδής. Ἄκρωτήρ. Πέρδικα (Friedr.).

194. *V. peregrina* L. *B.* ἡ ἀλλοδαπή. Ἐν ἀρούραις Αἰγίνης καὶ Ἀγκιστρίου.

195. *V. gracilis* Loisl. *B.* ἡ λεπτοφυής. Ἐν πετρῶδεσι. Ὑπόρεια τοῦ Ὄρους.

21. Ἀμυγδαλώδη. *Amygdalaceae*.

196. *Amygdalus communis* L. Ἀμυγδαλῆ ἡ κοινὴ. Var. *a. amara* (Tourn. pro specie) DC. Ποικιλ. ἡ πικρά. Ἐν τραχέσι παρὰ τὰς ὁδοὺς ἀγρία. Κοιν. Πικραμυγδαλιά. — Var. *b. dulcis* DC. Ποικ. ἡ γλυκεία. Καλλιεργεῖται συχνότατα.

(—*Armeniaca vulgaris* Lamk. Ἀρμενιакὴ ἡ κοινὴ. Κοινῶς Βερυκοκκιά. Πολὺ καλλιεργεῖται).

22. Ῥοδώδη. *Rosaceae*.

196. *Rubus ulmifolius* Schott. var. *Anatolicus* Focke, forma *Aeginensis* Heldr. Βάτος ἡ πτελεόφυλλος, ποικιλία ἡ ἀνατολική, παραλλαγή ἡ αἰγυνητική. Συνελέχθη ὑπὸ τοῦ κ. Β. Τούντα ἐν φάραγγι πρὸς βορρᾶν τῆς μονῆς. Διαφέρει τῆς κοινῆς παραλλαγῆς τῆς Ἀττικῆς διὰ τὰ φυλλάρια σχεδὸν περιφερῆ καὶ ἀμβλέα, τὴν ἀνοθεσίαν πυραμιδοειδῆ καὶ λίαν τανύκλαδον, τὰ καρπίδια ὀλιγώτερα.

198. *Alchemilla avvensis* (L.) Scop. Ἀλχημιῶλλον ἡ ἀρουραία. Ἐν καταξήροις. Μονή. (Ἄττ. Πελ.).

199. *Poterium dictyocarpum* Spach. Ποτήριον τὸ

δικτυόκαρπον. Ἐν γεωλόφοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Βόρειον τμήμα. Κοντό κτλ.

200. **P. spinosum** L. Π. τὸ ἀκανθῶδες. Ἐν πετρώδεσι ἀφθονώτατα. Τὸ κοινότερον φυτὸν τῆς νήσου, πανταχοῦ φυόμενον καὶ μέχρι τῆς ὑψηλῆς κορυφῆς τοῦ Ὄρους (Ἄγ. Ἡλίας). Κοινῶς « Ἀστοιβή ».

23. Μηλεώδη. *Pomaceae*.

201. **Pirus amygdaliformis** Vill. Ἄπια ἢ ἀμυγδαλοειδής. Ἐν χέρσοις. Βόρειον τμήμα. Κοντό.

24. Κολοκυνθώδη. *Cucurbitaceae*.

202. **Ecballium Elaterium** (L.) Rich. Ἐκβάλλιον τὸ ἐλατήριον. Ἐν ἐρειπίοις καὶ ἐν χέρσοις.

203. **Bryonia Cretica** L. Βρυωνία ἢ κρητική. Ἐν πετρώδεσι καὶ περιτειγίσμασι κοινή. Κοινῶς « Ἀμπελουρίδα ».

ΣΗΜ. Καλλιεργοῦνται ἐν Αἰγίνῃ ὅπως ἀλλαγῶ τὰ κοινὰ εἶδη τῶν Κολοκυνθωδῶν ἢτοι *Cucumis sativus* L. (Σίκκος ἢ σπαρτή, κοιν. Ἀγκουριά), *C. Melo* L. (Σ. ἢ μηλοπέπων, κοινῶς Πεπῶνι), *Citrullus vulgaris* Schrad. (Κιτρούλλος ὁ κοινὸς ἢ Ἰθροπέπων, κοιν. Καρπούζι) καὶ *Cucurbita maxima* Duch. (Κολοκύνθη ἢ παμμεγέθης) καὶ *C. Pepo* L. (Κ. ἢ κοινή).

25. Λυθρώδη. *Lythraceae*.

204. **Lythrum Hyssopifolia** L. var. *prostrata*. Λύθρον τὸ ὑσσώποφυλλον, ποικ. τὸ χαμαικλινές. Ἐν ἀνίξιμοις. Περιβόλια. (Ἄττ. Κυκλ.).

205. **L. tribracteatum** Salzm. Λ. τὸ τριστέγαστον. Ἐν τόποις ἐπικλυζομένοις κατὰ τὸν χειμῶνα. Μονή, σπάνιον. (Δέν παρατηρήθη εἰς τὰς τρεῖς παραβαλλομένας χλωρίδας).

26. Ταμαρικώδη. *Tamaricaceae*.

206. **Tamarix Hampeana** Boiss. et Heldr. Τάμαριξ ἢ Χαμπιανή. Ἐν παραθαλασσίοις τῆς Βορ. ἀκτῆς. Κοινῶς « Μυρίγκο » (Ἄττ. Πελ.).

27. Ὀλισθηρώδη. *Portulacaceae*.

207. **Portulaca oleracea** L. Ὀλισθηρίς ἢ λαχανηρά, forma *silvestris angustifolia*, παραλλαγή ἀγρία στενόφυλλος. Ἐν ἐργασίμοις (Τούντας). Λαχανεύεται, ἰδίως δὲ ἡ παραλλαγή ἢ σπαρτή (*f. sativa*), ἣτις καὶ πλατύφυλλος. Κοινῶς «Γλυστρίδα».

28. Παρωνυχιώδη. *Paronychiaceae*.

208. **Polycarpon tetraphyllum** L. Πολύκαρπον τὸ τετράφυλλον, var. *alsinifolium* Biv. (pro specie) ποικ. τὸ ἀλσινόφυλλον. Ἐν πετρώδεσι. Μονή. (Ἄττ. Κυκλ.)

209. **Paronychia echinata** (Desf.) Poir. Παρωνυχία ἢ ἐχινώδης. Ἐν πετρώδεσι πλησίον τῆς μονῆς. Φυτόν σπάνιον γνωστόν μόνον ἐκ Μήλου καὶ Κρήτης.

210. **Herniaria incana** Lamk. Κηλόχορτον τὸ πολίον. Ἐν πετρώδεσι. Ὑπόρεια τοῦ Ὄρους.

211. **H. hirsuta** L. Κ. τὸ δασύτριχον. Ἀκρωτήριο Πέρδικα (Friedr.).

212. **H. cinerea** DC. Κ. τὸ τεφρόν. Ἐν πετρώδεσι. Ὄρος, πλησίον τῆς κορυφῆς.

29. Παχύφυλλα. *Crassulaceae*.

213. **Umbilicus pendulinus** DC. Ὀμφαλὸς ὁ κατακρέμαστος. Ἐπὶ κρημνοῖς καὶ τοίχοις. Περιβόλια, Κοντό.

214. **U. horizontalis** (Guss.) DC. Ο. ὁ ὀριζόντειος. Μετὰ τοῦ προηγούμενου. Κοινῶς Τσινάχλα.

215. **Sedum altissimum** Poir. Σέδον τὸ ὑψιστον. Ἐν κρημνώδεσι. Παλαιοχώρα.

216. **S. litoreum** Guss. Σ. τὸ παράκτιον. Ἐν πετρώδεσι. Παλαιοχώρα.

217. **S. annuum** L. Σ. τὸ ἐπέτειον. Ἐν πετρώδεσι κοινόν.

218. **S. rubens** L. Σ. τὸ ὑπέρουθρον. Ἐν πετρώδεσι. Μονή. (Ἄττ. Κυκλ.).

219. **Tillaea muscosa** L. Τιλλία ἢ βρωάδης. Ἐν πετρώδεσι. Ὑπόρεια τοῦ Ὄρους, Μονή.

30. Μεσημβριανθεμώδη. *Mesembrianthemaceae*.

220. **Mesembrianthemum nodiflorum** L. **Μεσημβριάνθεμον** τὸ γουναυθές. Ἐν παραθαλασσίαις (Sartori).

ΣΗΜ. Ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κακτωδῶν (*Cactaceae*) φύεται *Opuntia Ficus Indica*, Ὀπουντία ἢ Ἰνδικὴ συκῆ, ἐν κρημνώδεσι καὶ παραθαλασσίαις ἐντελῶς ἐνδημικὴ γενομένη.

31. Σκιαδοφόρα. *Umbelliferae*.

221. **Daucus maximus** Desf. **Δαῦκος** ὁ μέγιστος. Ἐν Αἰγίνῃ κατὰ Sartori.

222. **D. guttatus** Sibth. Fl. Gr. t. 269. **Δ.** ὁ ἐπίστικτος. **D. setulosus** Guss. **D. speciosus** Cesati, Friedrichsthal Reise. Ποικίλλει μετὰ τοῦ στείρου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σκιαδίου ἄνθους πορφυροῦ ἢ λευκοῦ. Ἐν ἀνέμοις. Περὶ τὴν Μονήν, τὸν Ναὸν κτλ.

223. **Caucalis leptophylla** L. **Καυκαλίς** ἢ λεπτόφυλλος. Ἐν ἀρούραις. Μονή.

224. **C. tenella** Del. **Κ.** ἢ λεπτοφυής. Ἐν ἀνέμοις σπανία. Ὄρος.

225. **Torilis nodosa** L. **Τοριλίς** ἢ γονατώδης. Ἐν πετρώδεσι, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Βόρ. τμήμα. Κοντό.

226. **Tordylium Apulum** L. **Τορδύλιον** τὸ ἄπουλον. Ἐν γεωλόφοις. (Ἄττ. Κυκλ.).

227. **Crithmum maritimum** L. **Κρίθμον** τὸ παραθαλάσσιον. Ἐν πετρώδεσι παρακτίαις. Κοινῶς «Κρίταμον». (Ἄττ. Κυκλ.).

228. **Echinophora Sibthorpiana** Guss. **Ἐχινόφορα** ἢ Σιπθωρπιανή. Ἐν ἐργασίμοις. Παλαιοχώρα. Ποταμό.

229. **Scandix grandiflorus** L. **Σκάνδιξ** ὁ μεγαλανθής. Ἐν ἐργασίμοις, Περιβόλια.

230. **S. australis** L. **Σ.** ὁ νότιος. Ἐν ἀνέμοις. Μονή.

231. **S. Pecten Veneris** L. **Σ.** τὸ κτένιον τῆς Ἀφροδίτης. Ἐν ἀρούραις κοινός.

232. **Bulbocastanum ferulaceum** Sibth. **Βολβοκάστανον** τὸ ναρθηκῶδες. Ἐν ἐργασίμοις τόποις. Περιβόλια.

233. **Ammi majus** L. **Ἄμμι** τὸ μείζον. Ἐν ἐργασίμοις Δυτικὸν παράλιον.

234. **Pimpinella peregrina** L. **Πιμπινέλλη** ἢ ἀλλοδαπή. Ἐν ἐργασίμοις, πλησίον τῆς πόλεως, Ὑπώρεια τοῦ Ὄρους, κτλ.

235. **Bupleurum protractum** Hoffm. et Link. **Βούπλευρον** τὸ προεκτεινόμενον. Ἐν ἀρούραις. Ὄρος.

236. **B. glutaceum** Sibth. **B.** τὸ ἀχυρῶδες. Ἐν γεωλόφοις ἀνίκοις. (Ἄττ. Κυκλ.).

237. **B. trichopodium** Boiss. et Sprun. **B.** τὸ τριχόπουν. Ἐν θαμνώδεσι. Πλησίον τοῦ Ναοῦ.

238. **Smyrniium Olusatrum** L. **Σμύρνιον** τὸ μελανολάχανον. Ἐν συσκόις τόποις. Περιβόλια. Κοντό.

239. **S. rotundifolium** Mill. **S.** τὸ στρογγυλόφυλλον. Ἐν πετρώδεσι. Ὑπώρεια τοῦ Ὄρους.

240. **Bifora testiculata** L. **Δίφορος** ἢ ὄρχιοφόρος. Ἐν ἀρούραις. Μονή.

241. **Eryngium campestre** L. var. *virens* (Link pro specie) **Ἡρύγγιον** τὸ πεδινὸν ποικ. τὸ πρασινίζον. Ἐν χέρσοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς.

242. **Lagoecia cuminoides** L. **Λαγοικία** ἢ κυμινοειδής. Ἐν γεωλόφοις καὶ ὑπώρειοις κοινή.

32. Ἀράλιώδη. *Araliaceae*.

243. **Hedera Helix** L. **Κισσός** ἢ Ἑλιξ. Ἐπὶ κρημνῶν καὶ δένδρων. Βόρειον τμήμα. Κοινῶς «Κισσός».

6'. Καλυκανθῆ Συμπέταλα.

33. Αἰγοκληματώδη. *Caprifoliaceae*.

244. **Lonicera Etrusca** Santi. **Λονικέρεια** ἢ τυρσηνή. Ἐν πετρώδεσι, εἰς αἰμασιάς, δένδρα κτλ. Περιβόλια, Κοντό κτλ.

34. Ἐρυθροδανώδη. *Rubiaceae*.

245. **Rubia Olivieri** A. Rich. **Ἐρυθρόδανον** τὸ τοῦ Ὀλιβιέρου. Ἐν πετρώδεσι. Ναός κτλ.

246. **Galium saccharatum** All. **Γάλιον** τὸ σακχαρωτόν. Ἐν ἀρούραις.

247. **G. tricornis** With. Γ. τὸ τρίκερον. Ἐν ἀρούραις.
 248. **G. spurium** L. Γ. τὸ νόθον. Ἐν πετρώδεσι. Ὄρος.
 249. **G. setaceum** L. Γ. τὸ μηριγγῶδες. Ἐν ἀνίκμοις σπάνιον.
 250. **G. capitatum** Bory et Chaub. Γ. τὸ κεφαλωτόν. Ἐν ἀνίκμοις ὄρειναις. Μονή. (Ἄττ. Ἀργ.).
 251. **G. murale** (L.) All. Γ. τὸ ἐπιτοίχιον. Ἐν ἀνίκμοις. Μονή.
 252. **Vaillantia hispida** L. **Οὐαίλλαντία** ἢ **τραχύθριξ**. Ἐν πετρώδεσι. Μονή.
 253. **Crucianella latifolia** L. **Σταυρίδιον** τὸ πλατύφυλλον. Ἐν θαμνώδεσι. Ναός.
 254. **C. Graeca** Boiss. Σ. τὸ ἑλληνικόν. Ἐν ἀρούραις σπάνιον. (Ἄττ.).
 255. **Sherardia arvensis**. **Σεράρδεια** ἢ **ἀρουραία**. Ἐν ἐργασίμοις, γεωλόφοις ἀνίκμοις. Μονή. Ναός.

35. Ναρδῶδη. *Valerianaceae*.

256. **Centranthus Calcitrapa** (L.) Dufur. **Κέντρανθος** ὁ **πτερονότραπος**. Ἐν πετρώδεσι τῆς ἀνατολ. ἀκτῆς. Ἰανιτισίό.
 257. **Valerianella echinata** (L.) DC. **Ναρδίδιον** τὸ ἐχινῶδες. Ἐν ἀρούραις. Μονή.
 258. **V. truncata** (Reichb.) Batke. N. τὸ κορυφότομον. Ἐν ἀνίκμοις. Μονή.
 259. **V. discoides** (L.) Loisl. N. τὸ δισκοειδές. Ἐν ἀρούραις. Μονή.
 260. **V. vesicaria** (L.) Mönch. N. τὸ φυσοειδές. Ἐν ἀρούραις. Περιβόλια.
 261. **V. hirsutissima** Link. N. τὸ δασύτατον. Ἐν ἀρούραις. Βόρειος παραλία. (Ἄττ. Ἀργ.).

36. Διψακῶδη. *Dipsaceae*.

262. **Pteroccephalus plumosus** (L.) Coult. **Πτεροκέφαλος** ὁ **πιλωτός**. Ἐν πετρώδεσι σπαν. Ναός.
 263. **Callistemma Palaestinum** L. (Heldr.). **Καλλίστευμα** τὸ **παλαιστίνειον**. Ἐν γεωλόφοις ἀνίκμοις. Μονή.
 264. **Knautia integrifolia** (L.) Bertol. var *Urvillei*

Coult. (pro specie). **Κναύτεια** ἢ ἀκεραιόφυλλος, ποικ. ἢ τοῦ **Θύρβιλλίου**. Ἐν γεωλόφοις πλησίον τῆς πόλεως.

37. Σύνθετα. *Compositae*.

α'. Κορυμβοφόρα. *Corymbiferae*.

265. **Anthemis montana** L. var. **saxatilis** DC. **Ἄνθεμις** ἢ ὄρεινή, ποικ. ἢ πετρόφιλος. Ἐν πετρώδεσι. Ὄρος.

266. **A. peregrina** L. **A.** ἢ ἀλλοδαπή. Ἐν παραθαλασσίαις. Βορ. ἀκτὴ (Friedr.). (Ἄττ. Ἀργ.).

267. **A. Guicciardii** Heldr. et Sart. **A.** ἢ τοῦ **Γουῆκκιαρδίου**. Ἐν ἀρούραις. (Ἄττ. Ἀργ.).

268. **A. auriculata** Boiss. **A.** ἢ ὠτίδοφόρος. Ἐν πετρώδεσι. Ὄρος. (Ἄττ.).

269. **A. Cretica** (L.) Nym. **A.** ἢ **Κρητική**. Ἐν παραθαλασσίαις Ἀγκιστρίου ἀφθόνως. (Κυκλ.).

270. **Pinardia coronaria** (L.) Less. **Πιναρδία** ἢ **στεφανωματική**. Ἐν ἐργασίμοις τόποις, γεωλόφοις, ἐρειπίοις κοινή. Κοινῶς Καρῶνες.

271. **Chrysanthemum segetum** L. **Χρυσάνθεμον τῶν σπαρτιῶν**. Ἐν ἐργασίμοις τόποις. Ἰανιτσιό.

272. **Matricaria Chamæmelon** (L. sub M. Chamomilla). **Μητρόχορτον τὸ Χαμαίμηλον**. Ἐν ἐργασίμοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Κοινῶς αὐτοῦ Ἁγίου Γεωργίου τὸ λουλουδάκι.

273. **Helichrysum Siculum** (Spreng.) Boiss. **Ἐλίχρυσον τὸ σικελικόν**. Ἐν παραθαλασσίαις. Αἴγινα καὶ Μετῶπι.

274. **Filago spathulata** Presl. **Κναφίδιον τὸ σπαθοειδές**. var. **prostrata** Parlat. (pro specie) ποικ. τὸ ἐπίγειον. Ἐν ἀνίγκμοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Περιβόλια. Μονή.

275. **F. Gallica** L. **K.** τὸ γαλατικόν. Ἐν ὄρεινοῖς. Μονή. Ὄρος.

276. **Phagnolon saxatile** (L.) Cass. **Φάγνολον τὸ πετραῖον**. Ph. Methaneum Hausskn. Ἐν πετρώδεσι. Ὄρος. Ἰανιτσιό. (Πελ. Κυκλ.).

277. **Ph. Graecum** Boiss. et Heldr. **Φ.** τὸ ἑλληνικόν. Ἐν κρημνώδεσι. Μονή.

278. **Asteriscus aquaticus** (L.) Mönch. Ἄστεριόσκος ὁ φίλνυθρος. Ἐν γεωλόφοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Μονή.

279. **Pallenis spinosa** (L.) Cass. Παλληνίς ἢ ἀκανθώδης. Ἐν γεωλόφοις, παραθαλασσίαις κτλ. κοινή.

280. **Inula Attica** Halácsy Ἴνουλα ἢ Ἀττική. Ἐν κρημνώδεσι. Παλαιοχώρα.

281. **Cupularia viscosa** (L.) Godr. et Gren. Κυπελλίς ἢ ἰξώδης. Ἐν ἀνίγκμοις. Κοντό, Παλαιοχώρα.

282. **C. graveolens** (L.) Godr. et Gren. Κ. ἢ βαρύσμος. Ἐν χέρσοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς.

283. **Evax pygmaea** (L.) Pers. Εὐακία ἢ πυγμαία. Ἐν ἀνίγκμοις.

284. **Calendula arvensis** L. Καλανδίς ἢ ἀρουραία. Ἐν ἀρούραις.

285. **C. bicolor** Raf. Κ. ἢ δίχρους. Ἄσπὴρ ἀττικὸς Διοσκορίδου (Δ', 118). Ἐν ἀρούραις. Μονή (Τούντας).

286. **C. Aegyptiaca** Desf. Κ. ἢ αἰγυπτιακή. Ἐν παραθαλασσίαις. Πλησίον τῆς πόλεως ἀφθόνως.

β'. Κιναροειδῆ. *Cinareae*.

287. **Cardopatum corymbosum** (L.) Pers. Καρδόπατον τὸ κορυμβώδες. Χαμαιλίων μέλας τοῦ Διοσκορίδου. Ἐν παραθαλασσίαις Αἰγίνης καὶ Μετωπίου.

288. **Carlina lanata** L. Καρλίνα ἢ ἐριοφόρος. Ἐν χέρσοις κοινή.

289. **C. Graeca** Heldr. et Sart. Κ. ἢ ἑλληνική. *C. corymbosa* G. Graeca Boiss. Ἐν χέρσοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς.

290. **Atractylis cancellata** L. Ἀτρακτυλίς ἢ κικκιδωτή. Ἐν γεωλόφοις. Μεσαγρός. Μονή.

291. **Onopordon Sibthorpiatum** Boiss. et Heldr. Ὀνόπορδον τὸ Σιπθωρπιανόν. Ἐν χέρσοις καὶ παρὰ τὰς ὁδοὺς κοινόν.

292. **Notobasis Syriaca** (L.) Cass. Νοτόβασις ἢ συριακή. Παρὰ τὰς ὁδοὺς καὶ ἐν ἐργασίμοις ἀφθονος.

293. **Pycnocomon Acorna** (L.) Dalech. Πυκνόκαυ-

θος ἢ **Ἄκορνα**. Ἐν χέρσοις. Μονή. Τὸ Πυκνόκομον τοῦ Διοσκορίδου ἀναφέρεται εἰς ἄλλο φυτόν, ἴσως χειλανθές τι. Ὅθεν ἐσφαλμένως ἀπεδόθη ἡ ὀνομασία εἰς τὸ Κιναροειδές τοῦτο ὑπὸ Λινναίου.

294. **Carduus rycnocephalus** L. **Κάρδος** ἢ **πυκνοκέφαλος**. Παρὰ τὰς ὁδοὺς κοινή. Var. *albidus* (MB. pro specie) Boiss. Ποικ. ἢ ὑπόλευκος. Παλαιοχώρα (Friedr.).

295. **Carthamus lanatus** L. **Κάρθαμος** ὁ ἐριοφόρος. Ἐν ἀρούραις, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Πηγαδάκια, Μεσαγρός.

296. **C. leucocaulos** Sibth. Fl. Gr. tab. 842. **Κ.** ὁ λευκόκαυλος. Ἐν ἀρούραις μετὰ τὸ θέρος κοινός. Πηγαδάκια, Μεσαγρός κτλ. (Ἄργ. Κυκλ.).

297. **C. Sartorii** Heldr. Herb. Graec. norm. (1891). **Κ.** ὁ τοῦ Σαρτωρίου. Μετὰ τῶν προηγουμένων.

298. **Cnicus benedictus** L. **Κνήκος** ἢ **ιεράκανθος**. Ἐν ἀνίκμοις. Κοντό. Κοινῶς ἀλλαγῶ Ἀγιάγκαθον (Ἄττ. Ἄργ.).

299. **Centaurea spinosa** L. **Κενταύριον** τὸ ἀκανθῶδες. Ἐν ἀμμώδεσι παραθαλασσίαις (Ἄττ. Κυκλ.).

300. **C. Hellenica** Boiss. et Sprun. **Κ.** τὸ ἐλληνικόν. Ἐν πετρώδεσιν ὄρειοις. Μονή, Ὄρος. Κοινῶς «Σαλιθάρβαρο». Νέον λαχανεύεται.

301. **C. Melitensis** L. **Κ.** τὸ μελιταῖον. Ἐν ἀνίκμοις σπαν. Ἀνατολική ἀκτὴ, πλησίον τοῦ Ναοῦ καὶ πρὸς βορρᾶν εἰς Περιβόλια. (Ἐν Λακωνίᾳ κατὰ Sibthorp. ἀλλαγῶ δὲ δὲν εὑρέθη ἐν Ἑλλάδι).

302. **Microlonchus Salmanticus** (L.) DC. **Μικρολόγχη** ἢ **σαλαμαντική**. Ἐν πετρώδεσι, περὶ τοῦ Ναοῦ καὶ εἰς τὴν Ἀνατ. ἀκτὴν. (Ἄργ.).

303. **Crupina Crupinastrum** Moris. **Κρυπὶνη** ἢ **κηδέστρια**. Ἐν πετρώδεσι. Μονή.

γ'. Κιχωριώδη. *Cichoraceae*.

304. **Sonchus glaucescens** Jord. **Σόγχος** ὁ **γλανκίζων**. Ἐν ἀρούραις.

305. **S. asper** L. **Σ.** ὁ **τραχύς**. Ἐν ἐργασίμοις τόποις. Μονή.

306. **S. oloraceus** L. **Σ.** ὁ **λαχανηρός**. Μετὰ τῶν προηγουμένων.

307. **S. tenerrimus** L. Σ. ὁ λεπτόβλαστος. Ἐν κρημνώδεσι καὶ ἐπὶ τοίχων. Μονή, Ἀκρωτ. Πέρδικα.

308. **Lactuca saligna** L. **Θρίδαξ** ἢ **λιγυρά**. Ἐν χέρσοις, ἀμπελώσι (Τούντας, Νοεμβρ. 1897).

309. **L. Cretica** Desf. Θ. ἢ **κρητική**. Ἐν θαμνώδεσι σπανία. Ναός.

310. **Chondrilla ramosissima** Sibth. Fl. Gr. t. 795. **Χονδρίλλη** ἢ **πολύκλαδος**. Ἐν χέρσοις, Μονή.

311. **Taraxacum minimum** Brig. (1816) T. gymnanthum (Link. 1834). **Ταράξακον** τὸ **πάνσμικρον**. Παρὰ τὰς ὁδοὺς (Τούντας, Νοεμβρ. 1897).

312. **T. lævigatum** (Willd.) DC. forma *stenoloba* Heldr. **T.** τὸ **λειωτὸν ποικ.** τὸ **στενόλοβον**. Ἐν ἀνίκμοις κοινόν. Κοινῶς «Πικραλίδα».

313. **Crepis bulbosa** (L.) Tausch. **Κρηπίς** ἢ **βολβώδης**. Ἐν ἀμυγδαλέσιν παραθαλασσίαις Αἰγίνης καὶ Ἀγκιστρίου.

314. **C. foetida** L. **Κ.** ἢ **δύσομος**. Ἐν ἐργασίμοις. Μονή.

315. **C. neglecta** L. **Κ.** ἢ **κατημελημένη**. Ἐν γεωλόφοις ἀνίκμοις. Μονή.

316. **Picridium picroides** (L.) Hal. **Πικρίδιον** τὸ **πικροειδές**. Ἐν πετρώδεσι. Ναός. Πέρδικα. Κοινῶς Γαλατσίδα.

317. **Zacyntha verrucosa** Gärtn. **Ζακυνθία** ἢ **ἀπροχορδονώδης**. Ἐν ἐργασίμοις. Μονή.

318. **Geropogon glaber** L. **Γεροπόγων** ὁ **ἄθριξ**. Ἐν πετρώδεσιν. Ἐπὶ τοῦ Ὄρους κοινόν.

319. **Tragopogon australis** Jord. **Τραγοπόγων** ὁ **νότιος**. Ἐν ἀρούραις.

320. **Scorzonera crocifolia** Sibth. Fl. Gr. tab. 716. **Σκορζονέρα** ἢ **κροκόφυλλος**. Ἐν πετρώδεσι. Πλησίον τοῦ Ναοῦ.

321. **S. lanata** MB. Σ. ἢ **ἐριοφόρος**. Ἐν πετρώδεσι. Πέριξ τοῦ ναοῦ.

322. **S. mollis** MB. Σ. ἢ **ἀπαλή**. Ἐν πετρώδεσι. Ναός (Friedr.).

323. **Urospermum picroides** (L.) Desf. **Οὔροσπερμον** τὸ **πικροειδές**. Ἐν ἐργασίμοις. Παλαιοχώρα, Μονή.

324. **Helminthia echioides** L. **Ἑλμινθία** ἢ **ἐχιοειδής**.
Ἐν χέρσις. Ὑπώρεια τοῦ Ὄρους.
325. **Picris pauciflora** Willd. **Πικρίς** ἢ **ὀλιγανθής**. Ἐν
γεωλόφοις. Νάος.
326. **P. Sprengeriana** (L.) Lamk. **Π.** ἢ **Σπρεγγεριανή**. Ἐν
πετρώδεσιν. Ἄνωθεν τῆς Ἀγίας Μαρίνης.
327. **Leontodon Graecum** Boiss. et Heldr. **Λεόν-
τοδον** τὸ **ἐλληνικόν**. Ἐν πετρώδεσι. Πλησίον τοῦ ναοῦ (Ἄττ.
Ἄργ.).
328. **Thrinicia tuberosa** (L.) DC. **Θρίγκιον** τὸ **κονδυ-
λόρριζον**. Ἐν γεωλόφοις κοινόν.
329. **Hypochoeris Neapolitana** DC. **Ὑποχοιρίς** ἢ **νεα-
πολίτις**. Ἐν ἀρούραις.
330. **H. glabra** L. forma **nana**, **Τ.** ἢ **ἄθριξ**, παραλλαγή
ἢ **νανοφυής**. Ἐν ἀνίκμοις. Μονή.
331. **H. Cretensis** (L.) Bory. et Chaub. **Τ.** ἢ **κρητική**.
Ἄκρωτ. Πέρδικα (Friedr.).
332. **Seriola Aetnensis** L. **Σεριδίον** τὸ **αἰτναῖον**. Ἐν ἐρ-
γασίμοις καὶ παρὰ τὰς ὁδοὺς κοινόν.
333. **Scolymus Hispanicus** L. **Σκόλυμος** ὁ **ἰσπανικὸς**.
Ἐν ἐργασίμοις. Κοινῶς Σκόλυμβρος.
334. **Catanance lutea** L. **Κατανάγκη** ἢ **κιτρίνη**. Ἐν
παρθαλασσίαις (Sartori Μαΐου 1835). Φυτὸν σπάνιον ἐν Ἑλλάδι
(Πελοπ. Bory, Κάρπαθος Pichler, Κρήτη).
335. **Cichorium divaricatum** Schousb. **Κιχώριον** τὸ
τανύκλαδον. Ἐν ἀνίκμοις. Μονή. (Ἄττ. Κυκλ.).
336. **C. spinosum** L. **Κ.** τὸ **ἀκανθῶδες**. Ἐν παρθαλασσίαις
Αἰγίνης καὶ Μετωπίου.
337. **Tolpis umbellata** Bertol. **Τολύπιον** τὸ **σκιαδοφό-
ρον**. Ἐν πετρώδεσι. Μονή.
338. **Hedypnois tubaeformis** Ten. **Ἡδύπνοος** ἢ **βυ-
κανοειδής**. Ἐν ἀνίκμοις τῆς Β. ἀκτῆς. Ὄρος.
339. **Hyoseris scabra** L. **Ὑόσερις** ἢ **τραχεῖα**. Ἐν πε-
τρώδεσι. Μονή.
340. **Rhagadiolus stellatus** (L.) Willd. **Ῥαγάδιον**

τὸ ἀστρωτὸν var. *edulis* W. (pro specie) ποικιλ. τὸ ἐδάδιμον.
Ἐν ἐργασίμοις. Μεσαγρός.

38. Κωδωνισκώδη. *Campanulaceae*.

341. **Campanula tomentosa** Vent. **Κωδωνίσκος** ὁ γνα-
φαλώδης. Ἐν κρημνώδεσι. Παλαιοχώρα.

342. **C. Erinus** L. **Κ.** ὁ Ἔρηνος. Ἐν ἀνίκμοις. Περιβόλια.

343. **Specularia Speculum** (L.) A. DC. **Κατοπτρὸς**
ἢ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐν ἀρούραις. Βόρ. τμημα.

39. Ἐρεικώδη. *Ericaceae*.

344. **Erica verticillata** Forsk. **Ἐρείκη** ἢ σφονδυλόεσσα.
Ἐν γεωλόφοις καὶ ὄρεινοις ἀφθόνως. Κοινῶς «Ψείγγλες».

3. **Στεφανανθῆ.**

40. Ἐλαιώδη. *Oleaceae*.

345. **Olea Europaea** L. **Ἐλαία** ἢ εὐρωπαϊκῆ. var. α.
Oleaster (Hoffm. et Lk. pro specie) DC. ποικ. ὁ Κότινος. Ἐν
πετρώδεσι. Κοινῶς «Ἀγριλῆα». var. β. *sativa* (Hoffm. et Lk.
pro specie) DC. ποικ. ἢ ἡμερος. Καλλιεργεῖται. Κοινῶς Ἐλῆα.

41. Γεντιανώδη. *Gentianaceae*.

346. **Erythraea latifolia** Sm. **Ἐρυθραία** ἢ πλατύφυλ-
λος. Ἐν γεωλόφοις Αἰγίνης καὶ ἐν τῷ νησυδρίῳ Μετωπίῳ.

347. **E. pulchella** (Sw.) Friess. **E.** ἢ χαρίεσσα. Ἐν πετρώ-
δεσι τοῦ Ὄρους.

42. Περιαλλοκαυλώδη. *Convolvulaceae*.

348. **Convolvulus oleifolius** Desv. **Περιαλλόκαυλον**
τὸ ἐλαιόφυλλον. Ἐν πετρώδεσι παραθαλασσίαις Αἰγίνης καὶ Μετωπίου.

349. **C. Dorycnium** L. **Π.** τὸ Δορύνκιον. Ἐν ἀνίκμοις, παρὰ
τὰς ὁδοὺς οὐ σπάνιον.

350. **C. arvensis** L. **Π.** τὸ ἀρουραῖον. Ἐν ἐργασίμοις τόποις.

Var. *Cherleri* Ag. (pro specie). Ποικ. ἢ τοῦ Χερλερίου. Ἐν πετρώδεσιν εἰς τὰς κλιτῦς τοῦ Ὄρους.

351. *C. altheoides* L. Π. τὸ ἀλθαιοειδές. Ἐν ἐργασίμοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς κοινόν.

352. *C. tenuissimus* Sibth. Fl. Gr. tab, 105. Π. τὸ λεπτοφνέστατον. Ἐν γεωλόφοις. Ναός.

353. *C. pentapetaloides* L. Π. τὸ πενταπεταλοειδές. Ἐν πετρώδεσι τῆς Ἀνατ. ἀκτῆς σπάνιον. Ἴανιτισί. (Πελ.).

354. *Cuscuta globularis* Bert. Ἐπίθυμον τὸ σφαιροειδές. Ἐν γεωλόφοις ἐπὶ τῶν φρυγάνων. Παλαιοχώρα κτλ.

43. Βουγλωσσώδη. *Borraginaceae*.

355. *Heliotropium Europaicum* L. Ἡλιοτρόπιον τὸ εὐρωπαϊκόν. Ἐν ἐργασίμοις.

356. *H. villosum* Willd. *H.* τὸ τανύτριχον. Ἐν ἐργασίμοις (Τούντας. Νοεμβρ. 1897).

357. *Anchusa undulata* L. Ἀγχουσα ἢ κυματόφυλλος. Ἐν ἀρούραις. Μεσαγρός.

358. *A. hybrida* Ten. *A.* ἢ νόθος. Ἐν ἐργασίμοις παραθαλασσίσις. Περιβόλια.

359. *A. Italica* Retz. *A.* ἢ Ἰταλική. Ἐν ἐργασίμοις τοῦ νησίδριου Μετωπίου.

360. *A. Spruneri* Boiss. *A.* ἢ τοῦ Σπρουνέρου. Ἐν ἐργασίμοις. Περιβόλια.

361. *Lycopsis variegata* L. Λυκοψίς ἢ ποικιλόχρους. Ἐν πετρώδεσι τῆς Β. ἀκτῆς. Κοντὸ κτλ.

362. *Echium italicum* L. Ἐχίον τὸ ἰταλικόν. Ἐν ἐργασίμοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς.

363. *E. plantagineum* L. *E.* τὸ ἀρνογλωσσοειδές. Ἐν ἀνίγκμοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Μονή.

364. *E. arenarium* Guss. *E.* τὸ ἀμμόφιλον. Ἐν ἀμμώδεσι παραθαλασσίσις τῆς Δυτ. ἀκτῆς, Περιβόλια κτλ.

365. *E. calycinum* Viv. *E.* τὸ καλυκῶδες. Ἐν πετρώδεσι. Παλαιοχώρα.

366. **Alkanna tinctoria** (L.) Tausch. **'Αλκάννα** ἡ βα-
φική. Ἐν ἀνίκμοις. Μονή.

367. **Lithospermum arvense** L. **Λιθόσπερμον** τὸ
ἀρουραῖον. Ἐν ἀρούραις καὶ ἐν ἐργασίμοις τόποις. Μονή.

368. **L. Apulum** (L.) Vahl. **Λ.** τὸ ἄπουλον. Ἐν ἀνίκμοις.
Μονή. Πέρδικα.

369. **Myosotis litoralis** Stev. **Μυοσωτὶς** ἡ παράκτιος.
Παρὰ τὸν ναὸν (Friedr.). ('Αττ.).

370. **M. Cadmea** Boiss. **Μ.** ἡ καδμεία. Ἐν ἀνίκμοις. Μονή
(Ἵδρα. Μῆλος).

371. **M. collina** Hoffm. **Μ.** ἡ λοφοδίαιτος. Ἐν ἀνίκμοις.
Πλησίον τῆς πόλεως.

372. **Cynoglossum pictum** Ait. **Κυνόγλωσσον** τὸ
γραπτόν. Ἐν γεωλόφοις παρὰ τὰς ὁδοὺς. Βόρ. ἀκτῆ. Μονή.

44. Σολανώδη. Solanaceae.

373. **Hyoscyamus albus** L. forma *major*. **H. major**
Mill. **'Υοσκύαμος** ὁ λευκός, παραλλαγή ὁ μείζων. Ἐν ἐρειπίοις,
παρὰ τὰς ὁδοὺς. Μονή καὶ ἀλλαχοῦ. ('Αττ. Κυκλ.).

374. **Lycium Europaeum** L. **Λύκιον** τὸ Εὐρωπαϊον. Ἐν
γεωλόφοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Πάμνος τῶν ἀρχαίων. Κοινῶς «'Αράμνια».

375. **Solanum nigrum** L. **Σόλανον** τὸ μέλαν. Στρώχνος
ἐδώδιμος Θεοφράστου καὶ Στρώχνος κηπαῖος Διοσκορίδου. Λαχανεύε-
ται. Κοινῶς «'Αμπελουρίδα». Ἐν ἐργασίμοις τῆς Β. ἀκτῆς. Κοντὸ
(Τούντας, Νοέμβρ. 1897).

ΣΗΜ. Καλλιεργοῦνται ἐν τοῖς λαχανοκήποις συχνὰ τὸ *Σόλανον* τὸ μηλο-
γενές (*Solanum Melongena* L. κοινῶς Μελιτσανιά) καὶ τὸ *Λυκοπερσικόν*
τὸ ἐδώδιμον (*Lycopersicum esculentum* Mill. κοινῶς Ντοματιά).

45. Γρομφαδιώδη. Scrofulariaceae.

376. **Verbascum plicatum** Sibth. Fl. Gr. tab. 226.
Βάρβασκον τὸ πτυχωτόν. Ἐν πετρώδεσι. Μονή καὶ ἀλλαχοῦ.

377. **V. pinnatifidum** Vahl. **Β.** τὸ πτεροσχιδές. Ἐν παρα-
θαλασσίοις τῆς Β. ἀκτῆς.

378. **V. sinuatum** L. **Β.** τὸ κολπῶδες. Παρὰ τὰς ὁδοὺς, ἐν χέρσοις.

379. **Scrofularia peregrina** L. **Γρουφιδόχορτον** τὸ ἀλλοδαπὸν (Σκροφουλαρία ἢ ἀλλοδαπή). Ἐν πετρώδεσιν, ἐπὶ τοίχων. Κοντό, Παλαιοχώρα.

380. **S. canina** L. Γ. τὸ κυνικόν. **S. bicolor** Sibth. Fl. Gr. tab. 602. Ἐν γεωλόφοις. Μονή. Β. ἀκτή.

381. **S. filicifolia** Sibth. Fr. Gr. t. 600. Γ. τὸ πτεριδόφυλλον. Ἐν πετρώδεσι.

382. **Antirrhinum Orontium** L. var. **calycinum** (Lamk. pro specie) Lange. Ἄντιρρινον τὸ Ὀρόντιον ποικ. τὸ καλυκῶδες. Ἐν πετρώδεσι.

383. **Linaria triphylla** (L.) Mill. **Λίνουρις** ἢ τρίφυλλος. Ἐν ἀρούραις. Δυτ. ἀκτή. Περιβόλα.

384. **L. Chalepensis** (L.) Mill. Α. ἢ χαλεπέια. Ἐν ἐργασίμοις. Μονή. Βόρ. τμημα.

385. **L. micrantha** (Cav.) Spreng. Α. ἢ μικρανθής. Ἐν ἀνίκμοις. Μονή.

386. **L. Pelisseriana** (L.) Mill. Α. ἢ Πελισσεριανή. Ἐν πετρώδεσιν. Ὅρος.

387. **L. Sieberi** Reichb. Α. ἢ τοῦ Σιβέρου. Ἐν ἐργασίμοις. Μεσαγρός.

388. **L. Graeca** (Bory et Chaub.) Α. ἢ Ἑλληνική. Ἐν πετρώδεσι καὶ ἀμμώδεσι σπανία. Περιβόλα, Μονή.

389. **Veronica Anagallis** L. **Βερονίκη** ἢ Ἀναγαλλίς. Ἐν καθύγραις. Περιβόλα, Κοντό.

390. **V. arvensis** L. Β. ἢ ἀρουραία. Ἐν ἀρούραις. Μονή.

391. **V. Cymbalaria** Bodard. Β. τὸ κυμβάλιον. Ἐν ἐργασίμοις, ἐπὶ τοίχων κτλ. Περιβόλα, Κοντό.

392. **Trixago Apula** Stev. **Τριχίτων** ἢ ἄπουλος. Ἐν ἀρούραις. Μεσαγρός. Μονή.

393. **Eufragia latifolia** (L.) Griseb. **Εὐφραγία** ἢ πλατύφυλλος. Ἐν γεωλόφοις. Βόρ. ἀκτή. Ναός.

46. Ὀροβαγχιώδη. *Orobanchaceae*.

394. **Phelipaea Muteli** (F. Schultz.) Reut. **Φελιπαία** ἢ τοῦ Μυτέλου. Ἐν ἀνίκμοις ἐπὶ τῶν ριζῶν Κιχωριοειδῶν. Κοντό.

395. **Orobanche Sprunerii** F. W. Sch. Ὀροβάγχη ἢ τοῦ Σπρουνέρου. Ἐν πετρώδεσιν ἐπὶ τῆς ρίζης τοῦ Κίστου. Μονή. (Ἄττ. Πέλ.).

396. **O. speciosa** DC. **Θ.** ἡ εὐπρεπής. Ἐν ἐργασίμοις ἐπὶ τῆς ρίζης τοῦ Κυάμου. Πλησίον τῆς πόλεως.

397. **O. rubescens** D'Urv. **Ο.** ἡ τριχώδης. Ἐν παραθαλασσίοις. Πρὸς βορρᾶν τῆς πόλεως.

398. **O. hyalina** Sprun. apud Reut. **Ο.** ἡ ὑαλίνη. Ἐν παραθαλασσίοις Αἰγίνης (Spruner), Ἀγκιστρίου (Heldreich). (Σπάνιον εἶδος γνωστὸν μόνον καὶ ἐκ Κεφαλληνίας).

47. Ἀκανθώδη. *Acanthaceae*.

399. **Acanthus spinosus** L. Ἀκανθός ἢ ἀκανθώδης. Ἐν ἐργασίμοις κοινή.

48. Ἀγνώδη. *Verbenaceae*.

400. **Vitex Agnus castus** L. Ἄγνος ἢ αἰδήμων. Ἐν πετρώδεσι. Βόρ. τμήμα, Μονή, Ὀρος κτλ.

49. Χειλανθῆ. *Labiatae*.

401. **Prasium majus** L. Πράσιον τὸ μείζον. Ἐν θαμνώδεσιν. Ὀρος. Ναός.

402. **Teucrium Graecum** Celak. Τεύκριον τὸ ἑλληνικόν. Ἐν πετρώδεσι. Ναός. Τὸ φυτὸν τῆς Αἰγίνης εἶνε παραλλαγὴ ταπεινότερα μετὰ φύλλων στενωτέρων συγκριτικῶς πρὸς τὸν κοινὸν τύπον (τῆς Ἀττικῆς κτλ.).

403. **T. polium** L. **T.** τὸ πολιόν. var. *a. vulgare* Benth. ποικ. τὸ κοινόν. Ἐν πετρώδεσι κοινόν.

404. **Ajuga Pseudoiva** DC. Ἀγιουῦχος ἢ ψευδοῖβη. Ἀπαντᾷ συχνὰ ἢ παραλλαγὴ κλειστόγαμος (forma *cleistogama*), ἣτις εἶνε ἀπέταλος. Ἐν ἀνίμοις καὶ παρὰ τὰς ὁδοὺς οὐ σπανία.

405. **Salvia triloba** L. fil. Ἐλελίσθακος ὁ τρίλοβος. Ποικίλλει συχνὰ μετὰ φύλλων ἄνευ τῶν κατὰ τὴν βᾶσιν λοβίων. Ἐν πετρώδεσι. Κοντό, Παλαιοχώρα κτλ. Κοινῶς «Ἀλισφακιά καὶ Φασκομηλιά».

406. *S. Barrelieri* Ten. *E.* ὁ τοῦ Βαρρελιέρου. Εἰς τὰς κλι-
τῆς τοῦ ὄρους ἄφθονος (Ἄττ. Πελ.).

407. *S. verbenaca* L. *E.* ὁ περιστεριωνοειδής. var. α. *se-
rotina* Boiss. ποικ. α. ὁ ὄψιος. Ἐν πετρώδεσι. Μονή. — Var.
β. *vernalis* Boiss. ποικ. ὁ ἑαρινός. Ἐν πετρώδεσιν (εὔρεθεις ὑπὸ
τοῦ κ. Τούντα κατὰ Νοέμβριον ἤδη ἀνθίζων).

408. *S. Horminum* L. *E.* τὸ Ὀρμινον («Ὀρμινον» τοῦ Διο-
σκορίδου). Ὁ τύπος τοῦ εἶδους κοινὸς ἐν Ἀττικῇ καὶ ἀλλαχοῦ δὲν
παρατηρήθη ἐν Αἰγίνῃ, ἀλλὰ ἡ ποικ. β. *μικρόλοφος* (var. β. *co-
mosula* Heldr.) μεσάζουσα μεταξὺ τοῦ τύπου καὶ τῆς ἐπομένης
ποικιλίας μετὰ κορυφαίου λοφίσκου τοῦ ἀνθοφόρου στάχτους ἐκ μι-
κροτέρων ῥοδοχρῶν φυλλαρίων συνισταμένου. — Var. γ. *viridis*
(L. pro specie, Sibth. Fl. Gr. tab. 19) Parlat. ποικ. ὁ πρῶ-
σιμος. Ἀμφότεραι ποικιλίαι κοιναὶ ἐν ἀντικίμοις καὶ πετρώδεσι.

409. *Rosmarinus officinalis* L. **Λιβανωτὶς ἢ φαρμακευ-
τικὴ.** Ἐν κρημνώδεσιν αὐτοφυής. Κοντό, Πηγαδάκια, Ναὸς κλ. (Κυκλ.).

410. *Zizyphora capitata* L. **Ζιζυφόρα ἢ κεφαλατὴ.** Ἐν
πετρώδεσι σπαν. Ὅρος.

411. *Lavandula Stoechas* L. **Λαβαντὶς ἢ στοιχάς.** Ἐν
πετρώδεσιν ἀφθόνως. Κοινῶς «Βαϊά».

412. *Lamium amplexicaule* L. **Λάμιον τὸ περικανλον.**
Ἐν ἀρούραις κοινόν.

413. *Phlomis fruticosa* L. **Φλομὶς ἢ θαμνώδης.** Ἐν
θαμνώδεσι.

414. *Ballota Acetabulosa* L. **Βαλλωτὴ ἢ κρατηροφόρος.**
Τρίτη φλομὶς ἢ καλουμένη Λυχνίτις τοῦ Διοσκορίδου «εἰς ἐλλύχνια
χρησίμη»¹. Ἐν γεωλόφοις, χέρσοις κτλ. συχνά. Κοινῶς Φάσσα ἢ
Ἀνεμοφωλιά.

415. *Marrubium vulgare* L. var. *Apulum* Ten. (pro
specie). **Μαρρούβιον τὸ κοινὸν ποικ. τὸ ἄπουλον.** Πράσιον τοῦ
Διοσκορίδου. Ἐν χέρσοις, κατὰ τὰς ὁδοὺς κοινόν. Κοινῶς «Μαρ-
μαράκιον».

¹ Αἱ κάλυκες καὶ τὴν σήμερόν εἰσιν ἐν χρήσει παρὰ τῷ λαῷ ὡς ελυ-
χναράκια. (Βλ. Διοσκ. περὶ ὕλης ἱατρ. Δ', ρβ'.)

416. **Sideritis Romana** L. **Σιδηροΐτις** ἢ **Ῥωμαία**. Ἐν τόποις ἀνίγκμοις συχνά.

417. **S. lanata** L. **Σ.** ἢ **ἐριοφόρος**. Ἐν Αἰγίνη κατὰ τὸν Sartori. (Ἄφθονος ἐν Μεθάνοις καὶ ἐν Θήρᾳ).

418. **Calamintha incana** (Sibth. Fl. Gr. tab. 577). Boiss. et Heldr. **Καλαμίνθη** ἢ **πολιά**. Ἐν χέρσοις, ἐρειπίοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς (Τούντας, Νοεμβρ.).

419. **C. graveolens** (M. B.) Benth. **Κ.** ἢ **βαρύσμος**. **Thymus exiguus** Sibth. Fl. Gr. tab. 575 (συνώνυμον ἀρχαιότερον ἀλλὰ ἀκατάλληλον). Ἐν πετρώδεσι. Μονή.

420. **Micromeria plumosa** Hampe. **Μικρομερίς** ἢ **περωιτή**. Ἐν κρημνώδεσι. Παλαιοχώρα.

421. **M. Graeca** (L.) Benth. **Μ.** ἢ **ἐλληνική**. Ἐν πετρώδεσι. Ναός (Friedr.).

422. **M. Juliana** (L.) Benth. **Μ.** ἢ **Ἰουλιανή**. Ἐν πετρώδεσι. Παλαιοχώρα.

423. **Thymus capitatus** (L.) Hoffm. et Link. **Θύμος** ὁ **κεφαλωτός**. Ἐν γεωλόφοις· φρύγανον κοινὸν ἐν Αἰγίνη καὶ Μετωπίῳ.

50. Πασχαλιδώδη. *Primulaceae*.

424. **Anagallis coerulea** Schreb, Lam. **Ἀναγαλλίς** ἢ **κυανῆ**. **A. arvensis** β. **coerulea** Gren. et Godr. Boiss. Ἐν ἐργασίμοις κοινή.

425. **A. arvensis** L. **Α.** ἢ **ἀρουραία**. **A. phoenicea** Lamk. **A. arvensis** α. **phoenicea** Gren. et Godr., Boiss. Ἐν ἐργασίμοις σπανιωτέρα τῆς προηγουμένης.

426. **Cyclaminos Graeca** Link. **Κυκλάμιнос** ἢ **Ἑλληνική**. Ἐν πετρώδεσι. Ναός, Ὄρος.

427. **C. Mindleri** Heldr. **Κ.** ἢ τοῦ **Μινδλέρου**. Ἀνεκαλύφθη τὸ νέον εἶδος τοῦτο ἐν πετρώδεσιν ἐν ταῖς ὑπαιρείαις τοῦ Ὄρους, εἰς τὰ περίξ τῆς Μονῆς ὑπὸ τοῦ φίλου κ. Μάρκου Μινδλερ τὴν 6 Νοεμβρίου 1897. Διαφέρει τοῦ προηγουμένου κατὰ τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη, τὰ ὁποῖά εἰσι πολὺ μικρότερα, πρὸ πάντων ὅμως κατὰ τὴν στεφάνην, ἧς αἱ λακίδες εἰσι στενωτάται καὶ στεροῦνται κατὰ τὴν βάσιν αὐτῶν τῶν λευκῶν ἐκείνων διὰ πτυχῆς σχηματιζομένων ὀδόντων τοῦ

φάρυγγος. Συγγενεύει ὡς ἐκ τούτου μετὰ τῆς *K.* τῆς καμπυλωτῆς (*C. repanda* Sibth.), ἥτις ὁμως εἶνε εἶδος ἐαρινὸν καὶ κατὰ τὰ ἄλλα πολὺ διάφορον.

51. Ἄλυπῶδν. *Globulariaceae*.

428. **Globularia** *Alypum* L. Ἄλυπον τὸ φρυγανῶδες. Ἐν θαμνώδεσι. Πλησίον τοῦ Ναοῦ.

52. Στατικῶδν. *Plumbaginaceae*.

429. **Statice** *sinuata* L. Στατικὴ ἢ κολπωτὴ. Ἐν παραθαλασσίαις.

430. **S.** *Thouini* Viv. Σ. ἢ τοῦ Θουίνου. «*Insula Aegina Graeciae* (herb. Fauché!)» κατὰ τὸν Boissier *Flor. Or.* IV. p. 858. Θεωρῶ δ' ἀμφίβολον τὴν ἐν Αἰγίνῃ ὑπαρξίν τοῦ φυτοῦ τούτου τῆς Ἀφρικῆς καὶ Παλαιστίνης. Ἴσως ἡ σημείωσις ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Fauché εἶνε ἐσφαλμένη.

431. **S.** *rorida* Sibth. *Fl. Gr.* tab. 298. Σ. ἢ παχνήσσσα. Ἐν παραθαλασσίαις. Ἐν τῷ νησιδίῳ Μετωπίῳ.

432. **S.** *echioides* L. Σ. ἢ ἐχιοειδής. *St. aristata* Sibth. *Fl. Gr.* tab. 299. Ἐν ἀνίχμοις. Μεσαγρός κτλ.

53. Ἀρνογλωσσῶδν. *Plantaginaceae*.

433. **Plantago** *Psyllium* L. Ἀρνόγλωσσον τὸ Ψύλλιον (Διοσκορίδου). Ἐν ἀνίχμοις. Μονή.

434. **P.** *Coronopus* L. *A.* ὁ Κορωνόπους (Διοσκορ.). Ἐν παραθαλασσίαις. Πέρδικα (Friedr.).

435. **P.** *amplexicaulis* Cav. *A.* τὸ περὶκαυλον. Ἐν πετρώδεσι. Μονή. Πέρδικα. (Ἀττ. Πελ. Ἀστυπάλαια D'Urv.).

436. **P.** *lanceolata* L. *A.* τὸ λογχοειδές. Ἐν ὑφύγροις. Μεσαγρός.

437. **P.** *Lagopus* L. *A.* ὁ λαγώπους. Ἐν ἀνίχμοις, ἐν ταῖς ὁδοῖς. Μονή κτλ.

438. **P.** *albicans* L. *A.* τὸ λευκάξον. Ἐν ἐργασίμοις. Μονή. Πέρδικα.

439. **P. Bellardi** All. *A.* τὸ τοῦ Βελλαρδίου. Ἐν ξηροῖς τόποις. Μονή.

440. **P. major** L. *A.* τὸ μείζον. Ἐν ἀνέμοις καὶ ἐργασίμοις. Μονή.

4. Μονοχίτωνα.

54. Ἀμαραντώδη. *Amarantaceae*.

441. **Amarantus chlorostachys** Willd. Ἀμάραντος ὁ χλωρόσταχυς. Ἐν ἐργασίμοις. Περιβόλια (Αὐγ. 1859, Ὀρφανίδης). Κοντὸ (1897. Τούντας). Τὸ φυτὸν τοῦτο κατάγεται ἐξ Ἀμερικής. (Ἄττ. Πελ.).

442. **A. viridis** L. *A.* ὁ πράσινος. Ἐν ἐργασίμοις. Κοντὸ (Νοεμβρ. 1897. Τούντας).

55. Χηνοποδιώδη. *Chenopodiaceae*.

443. **Chenopodium murale** L. Χηνοπόδιον τὸ ἐπιτείχιον. Ἐν ἐρειπίοις παρὰ τὰς ὁδοὺς κτλ. πλησίον τῆς πόλεως καὶ ἀκρωτ. Πέρδικα.

444. **Ch. opulifolium** Schrad. *X.* τὸ ὀπυλόφυλλον. Ἐν ἐργασίμοις (Τούντας).

445. **Ch. Vulvaria** L. *X.* τὸ χοιρόξον. Ἐν ἐρειπίοις καὶ παρὰ τὰς ὁδοὺς (Τούντας).

446. **Salicornia fruticosa** L. Σαλικορνία ἢ θαμνώδης. Ἐν παραθαλασσίαις Αἰγίνης καὶ Μετωπίου.

56. Πολυγωνώδη. *Polygonaceae*.

447. **Emex spinosus** (L.) Campd. Ἐμετήριον τὸ ἀκανθῶδες. Ἐν ἀμυώδεσι παραθαλασσίαις, πλησίον τῆς πόλεως.

448. **Rumex conglomeratus** Murr. Λάπαθον τὸ συμφορητόν. Ἐν ἀρούραις, παρὰ τὰς ὁδοὺς κοινόν.

449. **R. divaricatus** L. *A.* τὸ τανύκλαδον. *R. pulcher* β. *divaricatus* Arcang. *R. Aeginensis* Heldr. *Mss.* Ἐν πετρώδεσιν, ἐν χέρσοις. (Ἄττ. Κυκλ.).

450. **R. tuberosus** L. *A.* τὸ κονδυλόριζον. Ἐν γεωλόφοις πετρώδεσι κοινόν.

451. **Polygonum maritimum** L. **Πολύγονον** τὸ παραθαλάσσιον. Ἐν ἀμμώδεσι παραθαλασσίσις.

452. **P. equisetiforme** Sibth. Fl. Gr. tab. 361. Π. τὸ ἰππουριδῶδες. Ἐν πετρώδεσιν. Ἐν Αἰγίνῃ κατὰ Bory et Chaubard Exped. de la Morée.

57. Δαφνώδν. *Lauraceae*.

453. **Laurus nobilis** L. **Δάφνη** ἢ εὐγενής. Καλλιεργημένη καὶ ἡμιαγρία. Κοινῶς Βαϊά.

58. Σανταλώδν. *Santalaceae*.

454. **Thesium humile** Vahl. **Θήσειον** τὸ ταπεινόν. Ἐν ἀρούραις. Μονή. Μετώπι.

59. Ἐλαιαγνώδν. *Elaeagnaceae*.

455. **Elaeagnus angustifolia** L. **Ἐλαιάγνος** ἢ στενόφυλλος. Ἐν παραθαλασσίσις.

60. Κυτινώδν. *Cytinaceae*.

456. **Cytinus Hyrocistis** L. **Κύτινος** ἢ Ἵπόκυστις. Εἰς τὰς ρίζας τοῦ Κίστου παράσιτος. Ἀνατολ. ἀκτή, Ἰαντισιό.

61. Ἀριστολοχιώδν. *Aristolochiaceae*.

457. **Aristolochia microstoma** Boiss. **Ἀριστολοχία** ἢ μικρόστομος. Ἐν πετρώδεσιν εἰς τὰς κλιτύς τοῦ Ὄρους. (Ἄττ.).

62. Εὐφορβιώδν. *Euphorbiaceae*.

458. **Andrachne telephioides** L. **Ἀνδράχνη** ἢ τελεφιοειδής. Ἐν πετρώδεσι. Νάος. (Ἄττ. Κυκλ.).

459. **Crozophora verbascifolia** (Willd.) A. Juss. **Κροσόφορα** ἢ βαρβασκόφυλλος. Ἐν χέρσοις (Τούντας, Νοέμβριος 1897).

460. **Mercurialis annua** L. **Μερκουριάλις** ἢ ἐπέτειος. Λινόζωστις Διοσκορίδου. Ἐν ἐργασίμοις κοινή.

461. **Euphorbia Helioscopia** L. **Εὐφόρβιον** ὁ Ἡλιοσκόπιος (Διοσκ.). Ἐν ἐργασίμοις κοινόν.

462. **E. pterococca** Brot. *E. τὸ πτερόκοκκον.* Ἐν πετρώδεσιν. Ὄρος.

463. **E. Sibthorpii** Boiss. *E. τὸ τοῦ Σιθωρπίου.* Τιθύμαλος ὁ ἄρρηνη ἢ Χαρακίας Διοσκορίδου. Ἐν γεωλόφοις. Μονὴ καὶ ἀλλαχοῦ.

464. **E. Paralias** L. *E. ὁ Παραλίας* (Διοσκ.). Ἐν ἀμμώδεσι παραθαλασσίσι. Βόρ. ἀκτὴ ἄφθονον.

465. **E. falcata** L. *E. τὸ δρεπανοειδές.* Ἐν ἐργασίμοις. Περιβόλα.

466. **E. Peplus** L. *E. ὁ Πέπλος* (Διοσκ.). Ἐν ἐργασίμοις κοινόν.

467. **E. exigua** L. *E. τὸ πᾶμμικρον.* Ἐν ἐργασίμοις.

468. **E. Peplis** L. *E. ἡ Πεπλῖς* (Διοσκ.). Ἐν ἀμμώδεσι παραθαλασσίσι κοινόν.

63. Ἄρτοκαρπώδη. *Artocarpaceae.*

469. **Ficus Carica** L. **Συκῆ** ἢ *καρική.* Συχνὰ καλλιεργημένη. Κοινῶς Συκιά. Καὶ ἀγρία ἐν κρημνώδεσι (*F. Caprificus* L.). Κοινῶς Ἄγριοσυκιά.

64. Κνιδώδη. *Urticaceae.*

470. **Urtica pilulifera** L. **Κνίδον** ἢ *κνυλισκοφόρος.* Ἐν ἔρειπίσι κοινή.

471. **U. urens** L. **Κ.** ἢ *καυστική.* Ἐν ἀρούραις.

472. **Parietaria Judaica** (L.) Boiss. **Παρθένιον** τὸ *Ἰουδαϊκόν.* Παρθένιον τῶν ἀρχαίων¹. *P. ramiflora* Mönch. Ἐπὶ τῶν τοίχων (Τούντας). Κοινῶς Ἀνεμόχορτο.

473. **P. Cretica** L. **Π.** τὸ *κρητικόν.* Ἐπὶ τοίχων καὶ ἐν πετρώδεσι κοινόν.

474. **Theligonum Cynocrambe** L. **Θηλυγόνον** ἢ *Κυνοκράμβη.* Ἐν πετρώδεσι καὶ ἐπὶ τῶν τοίχων. Κοντό, Περιβόλα κτλ.

65. Κυπελλοφόρα. *Cypuliferae.*

475. **Quercus pseudococcifera** Desf. **Δρυῖς** ἢ *ψευδόπρινος.* *Q. coccifera* L. *δ. pseudococcifera* Boiss. Ἐν θαμνώδεσιν ὄρεινοῖς.

¹ Βλ. Χελδράιχ, Μελέτη περὶ τοῦ Παρθενίου ἐν Ἐπετηρίδι τοῦ Συλλ. Παρνασσού, τομ. Α' (1897) σελ. 138.

II. Μονοκοτυλήδονα.

66. Τριγλωχινώδν. *Juncaginaceae*.

476. **Triglochin** *Barrelieri* Loisl. **Τριγλώχιν** ἢ τοῦ **Βαρρελιέρου**. Ἐν παραθαλασσίαις (Spruner) ('Αττ. Κυκλ.).

67. Ὀρχεώδν. *Orchideaceae*.

477. **Limodorum** *abortivum* (L.) Swartz. **Λειμόδωρον** τὸ **ἐξαμβλωτικόν**. Ἐν πευκῶσι τῆς νήσου Ἀγκιστρίου (20 Ἀπριλ. 1881).

478. **Serapias** *parviflora* (Lindl.) Parlát. **Σεραπιάς** ἢ **μικρανθής**. Ἐν γεωλόφοις σπανία. Μονή. ('Αττ. Πελ.).

479. **Orchis** *sanctus* L. **Ὀρχίς** ὁ **ἱερός**. Ἐν Αἰγίνῃ (Spruner). (Τῆνος, Μικρὰ Ἀσία).

480. **O.** *masculus* L. **O.** ὁ **ἄρσν**. Πλησίον τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς (Friedr.). (Πελ.).

481. **O.** *saccatus* Ten. **O.** ὁ **σακκοφόρος**. Ἐν Αἰγίνῃ σπάνιος κατὰ Spruner καὶ Ὀρφανίδην. ('Αττ. Κυκλ.).

482. **Anacamptis** *pyramidalis* (L.) Rich. **Ἀνακαμπτίς** ἢ **πυραμοειδής**. Ἐν πετρώδεσι. Ναός.

483. **Ophrys** *tenthredinifera* Willd. **Ὀφρύς** ἢ **τενθροδοφόρος**. Ἐν Αἰγίνῃ κατὰ Spruner καὶ Friedrichsthal.

484. **O.** *atrata* Lindl. **O.** ἡ **μελάγχρους**. Ἐν γεωλόφοις πετρώδεσι.

485. **O.** *ferrum-equinum* Desf. **O.** ἡ **ἵπποκρηπίς**. Ἐν πετρώδεσι. Ναός. — Var. *Aeginensis* Reichb. ποικ. ἢ **αἰγινητικὴ** (μετὰ χεῖλους τριλόβου). Ἐν Αἰγίνῃ Spruner κατὰ τὸν Reichenbach.

486. **O.** *apifera* Huds. **O.** ἡ **μελισσοφόρος**. Ἐν Αἰγίνῃ (Spruner). ('Αττ. Πελ.).

487. **O.** *cornuta* Stev. **O.** ἡ **κερατίτις**. Ἐν γεωλόφοις. Ναός.

488. **O.** *bombyliflora* Link. **O.** ἡ **βομβυλιοφόρος**. Ἐν Αἰγίνῃ (Spruner).

489. **O.** *myodes* (L.) Jacq. **O.** ἡ **μυιοειδής**. Ἐν Αἰγίνῃ (Friedr.). ('Αχαΐα Sibth.).

490. *O. lutea* (Gou.) Cav. forma *minor* Parlat. *O. ἡ κίτρινη*, παραλλαγή ἢ ἐλάττων. Ἐν γεωλόφοις. Ναός.

491. *O. fusca* Link. *O. ἡ μελανόφαιος*. Ἐν γεωλόφοις κοινή. Var *iricolor* Desf. (pro specie) ποικ. ἢ *ιριδόχρους*. Ἐν παραθαλασσίσις Ἀγκιστρίου.

68. Ἴριδώδη. Iridaceae.

492. *Iris Germanica* L. Ἴρις ἢ *γερμανικὴ*. Αὐτοφυὴς ἐν κρημνώδεσι τοῦ βουνοῦ τῆς Παλαιοχώρας καὶ ἀλλαχοῦ. Κοινῶς «Κρίνος».

493. *Gynandris Sisyrrinchium* (L.) Parl. *Γυνανδροῖρις* τὸ *Σισυρούγγιον*. Ἐν ἀνίκμοις καὶ παρὰ τὰς ὁδοὺς κοινὴ ἐν Αἰγίνῃ καὶ ἐν Μετωπίῳ.

494. *Gladiolus segetum* Ker. *Ξιφίον* τῶν σπαρτῶν. Ἐν ἀρούραις. Ἀγ. Μαρίνα, καὶ ἐν Μετωπίῳ.

495. *Crocus Cartwrightianus* Herb. *Κρόκος ὁ Καρτράιτιανός*. *C. Graecus* Chapp., *C. sativus* Boiss. Ἐν Αἰγίνῃ (Guicciardi, τῆ 6 Δεκ. 1857). Ὁ Κρόκος, περὶ οὗ ὁ Θεόφραστος (βλ. Εἰσαγωγὴν). (Ἄττ. Κυκλ.).

496. *C. cancellatus* Herb. *Κ. ὁ κινκλιδατός*. Ἐν γεωλόφοις. Πλησίον τοῦ ναοῦ (Ὁρφανίδης 8 Νοεμβρ. 1859), πέριξ τῆς Μονῆς (Μίνδλερ καὶ Τούντας 6 Νοεμβρ. 1897). (Ἄττ. Πελ.).

69. Ἀμαρυλλιδώδη. Amaryllidaceae.

497. *Paneratium maritimum* L. *Παγκρότιον* τὸ παραθαλάσσιον. Ἐν παραθαλασσίσις. Νησύδριον Μετωπίου.

498. *Sternbergia Sicula* Tineo. *Στερονβέργεια ἢ σικελικὴ*. Ἐν Αἰγίνῃ (Ὁρφανίδης).

ΣΗΜ. Ἡ *Ἀγάθῃ* ἢ *ἀμερικανικὴ* (*Agave Americana* L.) ἔγεινεν ἐντελῶς ἀγρία καὶ φύεται ἐπὶ κρημνῶν ὅπως καὶ ἐν Κρήτῃ, ταῖς Ἰουνοῖς καὶ ταῖς νήσοις τῶν Κυκλάδων.

70. Σμιλακώδη. Smilacaceae.

499. *Smilax aspera* L. *Σμιλαξ ἢ τραχεῖα* (Διοσκορίδου). Ἐν θαμνώδεσιν, ἐν φραγμοῖς. Μεσαγρός.

71. Ἀσπαραγώδη. *Asparagaceae*.

500. **Asparagus arkyllus** L. Ἀσπάραγος ὁ ἄφυλλος.
Ἐν πετρώδεσι. Κοντὸ καὶ ἀλλαχοῦ.

72. Διοσκοριδειώδη. *Dioscoreaceae*.

501. **Tamus communis** L. var. *Cretica* (L. pro specie)
Parlat. Τάμος ἡ κοινὴ ποικιλ. ἡ κρητικὴ. Ἐν πετρώδεσιν.
Ἴαντισιό.

73. Λειριώδη. *Liliaceae*.

502. **Asphodelus microcarpus** Viv. Ἀσφόδελος ὁ
μικροκαρπος. Ἀσφόδελος τῶν ἀρχαίων. Ἐν γεωλόφοις.

503. **A. fistulosus** L. *A.* ὁ συριγγώδης. Ἐν ἀρούραις, παρὰ
τὰς ὁδοὺς. Κοινῶς «Γενάκια».

504. **A. tenuifolius** Cav. *A.* ὁ λεπτόφυλλος. Ἐν ἀμμώδεσι.
Πλησίον τῆς πόλεως. (Ἄττ. Κυκλ.).

505. **Lloydia Graeca** (L.) Endl. Λουῖδεια ἡ Ἑλληνικὴ.
Ἐν πετρώδεσιν οὐ σπανία.

506. **Ornithogalum Narbonense** L. Ὀρνιθόγαλον τὸ
ναρβάνιον. Ἐν ἀρούραις. Περιβόλα καὶ ἀλλαχοῦ.

507. **O. Pyrenaicum** L. *O.* τὸ πυρηναϊκόν. Ἐν γεωλόφοις
καὶ ἐργασίμοις τόποις. (Κρήτη).

508. **Urginea maritima** (L.) Baker. Πρωτοσκίλλα ἡ
παραθαλάσσιος. Σκίλλα τῶν ἀρχαίων. Ἐν γεωλόφοις καὶ παραθα-
λασσίοις κοινὴ. Κοινῶς «Ἀσκίλλα» καὶ «Γεωργός».

509. **Scilla autumnalis** L. Σκίλλα ἡ μετοπωρινὴ. Ἐν
γεωλόφοις (Τούντας).

510. **S. Holzmannia** Heldr. nova species. *S.* ἡ Χολτ-
σμανεΐα. Ἐν πετρώδεσιν εἰς τὰς ὑπαιρέας τοῦ Ὄρους εὐρέθη ὑπὸ
τοῦ κ. Β. Τούντα κατὰ Νοέμβριον 1897. Διαφέρει τὸ νέον εἶδος
τοῦτο ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ὡς ἔχον τὸν σκήπανα χθαμαλὸν καὶ
ὑποκλινῆ, τὰ φύλλα συναρθῆ πάντως ἐπίγεια πλατέως γραμμοειδῆ
αὐλακωτά, τὸν ἀνθοφόρον βότρυν ὀλιγανθῆ, τὰ φυλλάρια τοῦ περι-
γόνιου κωδωνοειδῶς συγκλίνοντα, φέροντα μεσόνευρον ὑπόχλωρον,

τὸν δὲ καρποφόρον βότρυον μετὰ ποδίσκων μονορρεπῶν, τὰ σπέρματα κυμβάλοειδῆ. Ἡ δ' ἐν Ἑλλάδι κοινὴ Σκίλλα ἢ μετοπωρινὴ ἔχει τὸν σκῆπτωνα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὀρθοφυᾶ καὶ ὑψηλότερον, τὰ φύλλα ὑστερανθῆ, νηματοειδῆ καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ὀρθωθέντα, τὸν ἀνθοφόρον βότρυον πολυανθέστερον, τὸ περιγόνιον ἀνεφυγμένον, τὰ σπέρματα ὠσειδῆ.

511. **Bellevalia ciliata** (Cyr.) Nees. **Βελλεβάλεια** ἢ **βλεφαριδωτή**. Ἐν ἀρούραις. Ὑπόρεια τοῦ Ὄρους. (Ἄττ. Πελ.).

512. **B. trifoliata** (Ten.) Kunth. **B.** ἢ **τρίφυλλος**. Ἐν ἀρούραις, πλησίον τῆς Μονῆς. (Ρόδος).

513. **Leopoldia Holzmanni** Heldr. **Λεοπόλδεια** ἢ τοῦ **Χόλτσμαν**. Ἐν γεωλόφοις πετρώδεσι.

514. **L. graminifolia** Heldr. et Holzm. **L.** ἢ **ἀγρωστόφυλλος**. Ἐν ἀμπελώσι πρὸς νότον τῆς πόλεως (τῆ 18 Ἀπριλ. 1881 ὑπὸ Χόλτσμαν καὶ ἐμοῦ).

515. **Botryanthus commutatus** (Guss.) Kunth. **Βοτρυανθῆς** ὁ **ἠλλαγμένος**. Ἐν γεωλόφοις.

516. **B. pulchellus** (Heldr. et Sart.) Nym. **B.** ὁ **χαρίεις**. Ἐν πετρώδεσιν. (Ἄττ. Πελ.).

517. **Allium Porphyroprasum** Heldr. et Sart. **Μῶλυ** τὸ **Πορφυρόπρασον**. Ἐν ἐργασίμοις. (Ἄττ.).

518. **A. Chamaespathum** Boiss. **M.** τὸ **Χαμαίσπαθον**. Ἐν Αἰγίνῃ κατὰ τὸν Nyman (Conspect. Fl. Europ. σ. 737). (Ἄττ. Πελ.).

519. **A. Cyrilli** Ten. **M.** τὸ τοῦ **Κυρίλλου**. Ἐν ἀρούραις. Δυτικὰ παράλια. Περιβόλα. (Ἄττ. Χίος).

520. **A. roseum** L. **M.** τὸ **ῥοδόχρονον**. Ἐν ἀρούραις. Μονή.

521. **A. subhirsutum** L. **M.** τὸ **ὑπόδασον**. Ἐν θαμνώδεσι, γεωλόφοις κτλ. Βόρειον τμημα. Μονή κτλ.

522. **A. trifoliatum** Cyr. **M.** τὸ **τρίφυλλον**. Ἐν πετρώδεσι σπάνιον. (Πελ. Κυκλ.).

523. **A. Phalereum** Heldr. et Sart. **M.** τὸ **Φαληρικόν**. Ἐν Αἰγίνῃ κατὰ Spruner (Ἄττ. Κυκλ.).

74. Κολχικώδη. *Colchicaceae*.

524. *Colchicum Sibthorpii* Baker. **Κολχικόν** τὸ τοῦ **Σιπθωρπίου**. Ἐν πετρώδεσι παρὰ τὰς ὁδοὺς πρὸς βορρᾶν τῆς πόλεως μέχρι Κοντοῦ, καὶ πλησίον τῆς μονῆς. Νοεμβρ. 1897 συλλεχθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Τούντα. Εἶνε ἀξιοπερίεργον ὅτι τὸ φυτὸν τοῦτο γνωστὸν ὡς μᾶλλον ὀρεινὸν (ἐν τῇ Πάρνηθι τῆς Ἀττικῆς), ἐν Αἰγίνῃ φύεται ἐν παραθαλασσίοις (Ἄττ. Πελ.).

525. *C. Tuntasium* Heldr. nov. sp. **Κ.** τὸ **Τουντάσειον**. Φύεται εἰς τὰ ὑπώρεια τοῦ Ὄρους, ὅπου τὸ συνέλεξαν τὸν Νοέμβρ. 1897 εἰς ἄνθος οἱ φίλοι κ. κ. Μ. Μίνδλερ καὶ Β. Τούντας. Προσωρινῶς προτείνω τὸ εἶδος τοῦτο ὡς νέον, διότι δὲν δυνάμεθα εἰσέτι νὰ δώσωμεν πλήρη περιγραφὴν αὐτοῦ μὴ γνωρίζοντες τὰ φύλλα. Κατὰ τὰ ἄνθη ὁμοιάζει πρὸς τὸ *C. Parkinsoni* Hook. φυτὸν τῶν Κυκλάδων, οὗτινος εἶνε ἴσως ποικιλία. Εἰς τὸ ἡμέτερον ὁμως αἱ λακίδες τοῦ περιγόνου εἰσι στενωτέραι καὶ ἀπλῶς ὀξειαι, οὐχὶ ἀποτόμως στενούμεναι, αἱ δ' ἐπ' αὐτῶν τετραγωνικαὶ γραφαὶ ὅλως ἀσαφεῖς καὶ μόλις ὀραταί.

75. Σχοινώδη. *Juncaceae*.

526. *Juncus acutus* L. **Σχοῖνος** ὁ ὀξύσχοινος. Ἐν παραθαλασσίοις Αἰγίνης καὶ Μετωπίου.

527. *J. bufonius* L. *ε. mutabilis* Savi **Σ.** ὁ φρύγιος ποικ. ὁ εὐμετάβολος. Ἐν ἐνίκμοις. Μονή.

76. Ἀρώδη. *Araceae*.

528. *Arisarum vulgare* Targ. **Ἀρῖδαρον** τὸ κοινόν. Ἐν γεωλόφοις. Παλαιοχώρα.

77. Κυπειρώδη. *Cyperaceae*.

529. *Cyperus rotundus* L. **Κύπειρος** ὁ στρογγύλος. Ἐν ἔργασίμοις. Κοντὸ (Τούντας).

530. *Carex distans* L. **Κάρνηξ** ἢ διεστῶσα. Ἐν ὀρεινοῖς. Μονή.

531. *C. illegitima* Cesati. **Κ.** ἡ ἀνώμαλος. Ἐν πετρώδεσιν (Ὀκτ. 1852. Sartori) πλησίον τοῦ ναοῦ (Heldr.) (Ἄττ. Πελ.).

78. Ἀγρωστώδη. *Gramineae*.

532. **Pollinia distachya** (L.) Spreng. **Πολλίθεια** ἢ δίσταχυς. Ἐν πετρώδεσιν.
533. **Andropogon pubescens** Vis. Ἀνδροπόγων ὁ τριχώδης. Ἐν πετρώδεσι κοινός.
534. **Setaria verticillata** (L.) P. Beauv. **Τριχόκεγχρον** τὸ σφονδυλωτόν. Ἐν ἐργασίμοις. Κοντὸ (Τούντας). Κοινῶς Κολλοχόρταρο. (Ἄττ. Κυκλ.).
535. **Cynodon Dactylon** (L.) Pers. **Κυνόδων** ὁ δάκτυλος. Ἐν ἀμμώδεσι κοινός.
536. **Phalaris minor** Retz. **Φάλαρις** ἢ ἐλάσσων. Ἐν ἐργασίμοις. — Var. *comosula* Heldr. ποικ. ἢ μικρόλοφος. Ἐν ἀρούραις καὶ ἀμπελῶσι. Παράλια δυτικά.
537. **Cynosurus echinatus** L. **Κυνόσουρα** ἢ ἐχινώδης. Ἐν πετρώδεσιν ὄρεινοῖς. Ὅρος.
538. **Gastridium lendigerum** (L.) Gaud. **Γαστρίδιον** τὸ κονιδιοφόρον. Ἐν πετρώδεσι σπάνιον. Ὅρος.
539. **Lagurus ovatus** L. **Λαγούρος** ὁ ὄσειδης. Ἐν παραθαλασσίαις, γεωλόφοις κτλ.
540. **Stypa Sibthorpii** Boiss. et Reut. **Στύππη** ἢ τοῦ Σιπθωρπίου. Ἐν πετρώδεσι. Ναός.
541. **St. tortilis** Desf. **Σ.** ἢ *στρεπτή*. Ἐν πετρώδεσι. Μονή.
542. **Oryzopsis miliacea** (L.) Richter. Ὄρυζοψις ἢ κεγχροειδής. Ἐν γεωλόφοις πετρώδεσι. — Var. *Thomasii* (Duby pro specie) Boiss. Ποικ. ἢ τοῦ Θωμασίου. Ἐν θαμνώδεσι. Πέριξ τοῦ ναοῦ.
543. **O. caerulescens** (Desf.) Richter. **Ο.** ἢ *κνανίζουσα*. Ἐν πετρώδεσι. Ναός.
544. **Avena fatua** L. Ἀβένη ἢ μωρά. Ἐν ἐργασίμοις. Ἀκρωτήρ. Πέρδικα (Friedr.) (Μακεδ.).
545. **A. barbata** Brot. **Α.** ἢ *παγωνώδης*. Ἐν γεωλόφοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς κοινή. Μονή κτλ. (Ἄττ. Κυκλ.).
546. **Aira capillaris** Host. **Αἶρα** ἢ *τριχοειδής*. Ἐν ἀνί-
κμοις. Μονή.

547. **Avellinia Michelii** (Savi) Parl. **Ἀβελλίθεια** ἢ τοῦ Μιχελίου. Ἐν γεωλόφοις ἀνίκμοις σπανία. Μονή. (Ἄττ.).

548. **Koeleria phleoides** Pers. **Κοιλέθεια** ἢ φλοιοειδής. Ἐν ἀμμώδεσι καὶ ἀνίκμοις κοινή.

549. **Dactylis glomerata** L. var. *Hispanica* Roth. (pro specie). **Δακτυλῖς** ἢ σφαιρωτή, ποικ. ἢ ἰσπανική. Ἐν κρημνώδεσι. Κοντό. (Τούντας).

550. **Vulpia ciliata** (Pers.) Link. **Βουλπία** ἢ βλεφαριδωτή. Ἐν ἀνίκμοις.

551. **Bromus Madritensis** L. **Βρόμος** ὁ μαδρίτιος. Ἐν ἀνίκμοις, ἐπὶ τοίχων. Μονή.

552. **B. rubens** L. **Β.** ὁ ὑπέρουθος. Ἐν πετρώδεσι καὶ ἐπὶ τοίχων. Παλαιοχώρα.

553. **B. fasciculatus** Presl. **Β.** ὁ φακελωτός. Ἐν γεωλόφοις. (Ἄττ. Κυκλ.).

554. **B. intermedius** Guss. **Β.** ὁ ἀνάμεσος. Ἐν γεωλόφοις κτλ. κοινός.

555. **B. patulus** Mert. et Koch. var. *velutinus* (Nocc. et Balb. pro specie) Parlat. **Β.** ὁ διεστῶς ποικ. ὁ ὀλοσηρικόθριξ. Ἐν ἀρούραις. Δυτικὸν παράλιον. (Πελ.).

556. **Atropis distans** (L.) Griseb. **Ἀτροπις** ἢ διεστῶσα. Ἐν παραθαλασσίαις. (Ἄττ.).

557. **Scleropoa rigida** (L.) Griseb. **Σκληροπόα** ἢ στερρά. Ἐν ἐργασίμοις. Μονή.

558. **Schismus Arabicus** Nees. **Σχιστὴ** ἢ ἀραβική. Ἐν ἀνίκμοις, πλησίον τῆς πόλεως.

559. **Briza maxima** L. **Βρίζα** ἢ μεγίστη. Ἐν γεωλόφοις κοινή.

560. **Elymus crinitus** Schreb. **Ἐλυμος** ὁ χαιτήεις. Ἐν πετρώδεσι τῆς ἀνατολ. ἀκτῆς. Ἴανιτισίό.

561. **Hordeum bulbosum** L. **Κριθὴ** ἢ βολβώδης. Ἐν γεωλόφοις. Ἴανιτισίό.

562. **H. murinum** L. **Κ.** ἢ μυοκριθὴ. Ἐν ἀνίκμοις, ἐπὶ τοίχων, κοινή.

ΣΗΜ. Καλλιεργοῦνται συχνὰ ἡ Κριθὴ ἢ κοινὴ (*H. vulgare* L.) καὶ Κ. ἢ ἐξάστιχος (*H. hexastichon* L.).

563. **Aegilops ovata** L. **Αιγίλωψ** ὁ **ῥειθῆς**. Ἐν ἀνί-
κμοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς. Ναός.
564. **Ae. comosa** Sibth. Fl. Gr. tab. 94. **A.** ὁ **κομήτης**.
Ἐν χέρσοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς.
565. **Haynaldia villosa** (L.) Schur. **Χαῦναλδία** ἡ
μακρόθριξ. Ἐν γεωλόφοις, παρὰ τὰς ὁδοὺς κοινή.
566. **Brachypodium ramosum** (L.) R. et Sch. **Βρα-**
χυπόδιον τὸ **κλαδῶδες**. Ἐν πετρώδεσιν. Ὅρος. Ναός.
567. **B. distachyon** (L.) R. et Sch. **B.** τὸ **δίσταχυ**. Ἐν
πετρώδεσι. Ναός.
568. **Lolium temulentum** L. **Λόλιον** τὸ **μεθύον**. «Αἶρα»
τῶν ἀρχαίων. Ἐν ἀρούραις. Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ὄρους ἄφθονον.
569. **L. rigidum** Gaud. **A.** τὸ **στερρόν**. Ἐν ἀρούραις κοινόν.
570. **Psilurus aristatus** (L.) Lor. et Bar. **Ψιλοῦρος**
ὁ **ἀθεροφόρος**. Ἐν ἀνίκμοις.

Β'. ΓΥΜΝΟΣΠΕΡΜΑ

79. Κωνοφόρα. Coniferae.

571. **Pinus Halepensis**. **Πεύκη** ἡ **Χαλεπεία**. «Πεύκη ἡ
παράλιος» τοῦ Θεοφράστου. Κοινή ἐν ὄρειναις τῆς νήσου. Ἐν Ἀγκι-
στρίῳ σχηματίζει δάσος, ὅπερ καλύπτει τὸ μεγαλείτερον μέρος τοῦ
νησυδρίου.

572. **Juniperus Phoenicea** L. **Ἄρκευθος** ἡ **φοινικική**.
«Βράθυ τὸ ἕτερον» τοῦ Διοσκορίδου. Ἐν γεωλόφοις καὶ ἐν ὄρειναις
κοινή, ἐνίοτε δενδρώδης (παρὰ τὸν Ναὸν κτλ.).

ΣΗΜ. Ἡ **Κυπάρισσος** ἡ **ἀειθαλής** (*Cupressus sempervirens* L.)
καλλιεργεῖται συχνότατα ἐν τῇ νήσῳ.

Β'. ΣΠΟΡΙΟΦΥΤΑ (ΚΡΥΠΤΟΓΑΜΑ)

I. Ἀγγειοκρυπτόγαμα — 1. Πτέριδες.

80. Πολυποδιώδη. *Polyodiaceae*.

573. *Adiantum Capillus Veneris* L. Ἀδιάντων τὸ καλλίτριχον (Διοσκορίδου). Ἐν ἐνίκμοις (Τούντας).

574. *Cheilanthes fragrans* (L.) Webb. et Berth. Χειλανθὲς τὸ εὖοσμον. Ἐν πετρώδεσιν ὄρεων.

575. *Ceterach officinarum* Willd. Ζεδαράχ τῶν ἐργαστηρίων. «Ἄσπληνον» Διοσκορίδου. Ἐν πετρώδεσι καὶ ἐπὶ τῶν τοίχων. Κοντό. Περιβόλα.

2. Λυκοπόδια.

81. Σελαγινελλώδη. *Selaginellaceae*.

576. *Selaginella denticulata* (L.) Link. Σελαγινέλλα ἢ ὀδοντωτή. Ἐν συσκόις πετρώδεσι. Κοντό.

II. Κυτταρώδη Κρυπτόγαμα.

Ταῦτά εἰσιν ὡς τὰ πολλὰ εἰσέτι ἄγνωστα.

Προσθέτω ἐν τέλει πίνακα τῶν κυριωτέρων οἰκογενειῶν τῶν Σπερματοφύτων, ἐν ᾧ σημειοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰδῶν ἅτινα περιλαμβάνει ἐκάστη τῶν οἰκογενειῶν τούτων ἐν τῇ Αἰγινήτικῃ Χλωρίδι, συγκριτικῶς πρὸς τὴν Χλωρίδα τῆς Ἀττικῆς. Φαίνεται δὲ ἐκ τοῦ πίνακος τούτου ὅτι καὶ ἐν Αἰγίνῃ, ὅπως ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἡ οἰκογένεια τῶν Κολοβοανθῶν ὑπερτερεῖ πασῶν τῶν ἄλλων. Αἱ δὲ λοιπαὶ οἰκογένειαι ἀκολουθοῦσιν ἐν γένει τὴν αὐτὴν σειρὰν ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰδῶν

έν ἀμφοτέραις ταῖς Χλωρίσι, μετά τινων διαφορῶν ὡς πρὸς τὰ ποσο-
στὰ ἀνά τὰ ἑκατὸν εἶδη.

Οικογένεια τῶν	Χλωρίς τῆς Αἰγίνης		Χλωρίς τῆς Ἀττικῆς	
	Ἀριθμὸς τῶν εἰδῶν ἐπὶ 1572 εἰδῶν ἐν ὄλῳ.	Ποσοτὸν ἀνά ἑκατὸν εἶδη	Ἀριθμὸς τῶν εἰδῶν ἐπὶ 1557 εἰδῶν ἐν ὄλῳ.	Ποσοτὸν ἀνά ἑκατὸν εἶδη
Κολοβοανθῶν	75	13,11	190	12,20
Συνθέτων	70	12,23	159	10,21
Ἀγρωστωδῶν	39	6,81	136	8,73
Σταυρανθῶν	35	6,07	78	5,00
Καρουφυλλωδῶν (Σιληνωδῶν καὶ Ἀλσινωδῶν)	24	4,19	73	4,68
Χειλανθῶν	23	4,02	71	4,56
Σκιαδοφόρων	22	3,84	68	4,36
Λειροειδῶν	22	3,84	63	4,04
Βουγλωσσωδῶν	18	3,01	46	2,95
Γρομφαδιωδῶν	18	3,01	35	2,24
Ὀρχεωδῶν	15	2,62	43	2,76
Βατραχιωδῶν	11	1,92	34	2,18
Ἐρυθροδανωδῶν	11	1,92	30	1,92
Εὐφορβιωδῶν	11	1,92	19	1,22

Αἱ λοιπαὶ οἰκογένειαι περιλαμβάνουσιν ὀλιγώτερα τῶν δέκα εἰδῶν
ἐν τῇ Αἰγινιτικῇ Χλωρίδι ¹.

¹ Ἐν Ἀθήναις κατὰ Φεβρουάριον 1898.

¹ Ἀνεκοινώθη ἐν συνεδριάσει τοῦ Φυσιογνωστικοῦ τμήματος τοῦ Συλλόγου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

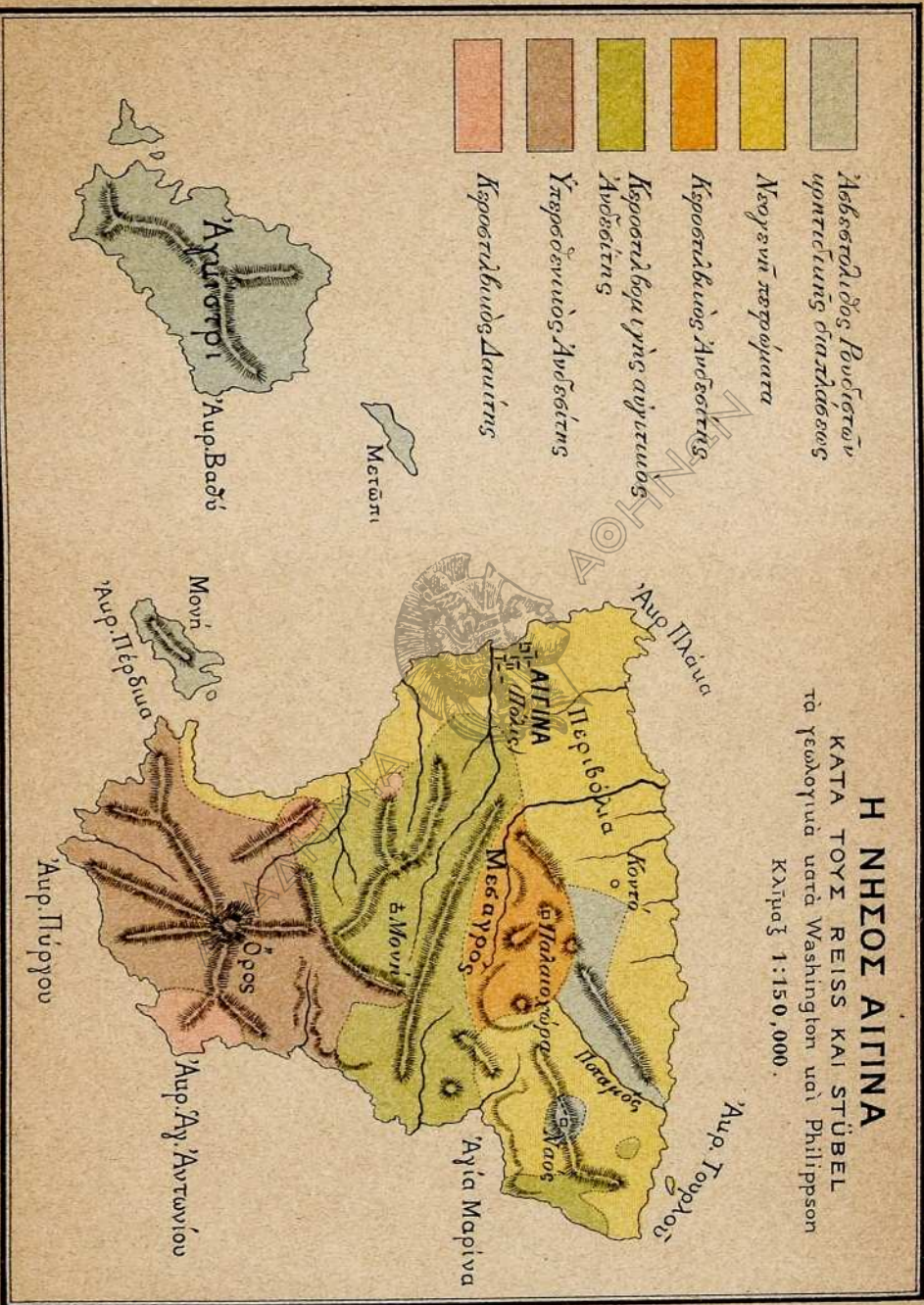

ΑΘΗΝΩΝ

Η ΝΗΣΟΣ ΑΙΤΙΝΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ REISS ΚΑΙ STÜBEL
τὰ γεωλογικά κατά Washington καὶ Philippson

Κλίμαξ 1:150,000.

Απόφ. κ. Γραμ. Γραμ. Αιτίνας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000017905